

Bilaga till rapport

Insatser för bättre psykisk
och fysisk hälsa hos
familjehemsplacerade barn
nr 265 (2017)

Bilaga 6 Svar från organisationer som företräder brukare och anhöriga

Innehållsförteckning

Möte med Sara och Anna från Knas hemma	3
Enkät svar från Organisationen för vuxna adopterade och fosterbarn (AFO)	7
Möte med Gunilla och Mona från Maskrosföräldrar	9
Enkät svar från Familjevårdens Centralorganisation (FaCO)	11
Bilaga till enkäten från FaCO	34

Erfarenheter av familjehemsvård

(personerna som nämns nedan heter egentligen någonting annat)

Möte med Sara och Anna från Knas hemma den 16 mars 2017

Brukarenkäten fungerade som underlag för diskussion under mötet. Enkäten var utskickad i förväg och Sara och Anna tyckte att den hjälpte till att förbereda sig för svaren. De tyckte dock att det var viktigt att få prata för att det blir mindre personligt och att allt kan vara svårt att få ner på papper.

Knas hemma

Knas hemma är en relativt nybildad förening och får bland annat stöd från Allmänna Arvsfonden. Av de 20 unga vuxna medlemmarna har 19 erfarenhet av omplaceringar. Rekordet innehas av en person med 33 olika placeringar. Socialtjänstens arbete med medlemmarna i Knas hemma har inte fungerat bra. Det gäller hela vägen från utredning, omhändertagande och avslutning. "Det var förvaring, man skickades runt som ett brev". Fjorton av medlemmarna har utbildats till att bli Knas Hemma-ambassadörer.

Sara

En av de intervjuade ambassadörerna placerades första gången som 17-åring efter att ha vuxit upp i en dysfunktionell familj med drogmissbruk där hon tagit ansvar för sina syskon. Hon berättade att hon vuxit upp i en trasig familj, men att hennes mormor klev in som mamma fram till sin död i cancer när Sara var 10 år gammal. Det var först när hon fick akut vård för ångestattacker som samhället agerade. Hon menade att många såg att hon levde i en trasig familj, men ingen ville ta ansvar. Den första placeringen, tillsammans med sju andra familjehemsbarn och två biologiska barn i åldrarna 13–20 år, innebar "förvaring", ingen mat, men gott om droger. Efter sju månader placerades hon om till ett HVB-hem med unga män - trots hennes rädsla för män som hade utsatt henne för våld under uppväxten. Det gjordes mot hennes socialarbeters vilja som var en av de två socialarbetare som hon hade känt förtroende för.

Under familjehemstiden hade Sara en nära relation med kuratorn på skolan som också erbjöd sig att bli familjehem (men socialtjänsten sade nej). Den personen tog ansvar, och var en medmänniska - bjöd på sig själv, ärlig, tydlig. Sara berättade att hon ofta fick följa med hem till henne efter skolan där hon fick mat och en aning trygghet. Det var hon som först fick henne att inse att det inte var acceptabelt att inte få mat eller att bo på det sättet.

Saras tredje placering var lyckad, men kort. Det var ett jourhem som sedan blev hennes familjehem. Hon beskriver att det bemötande och den omsorg hon fick var en tydlig vändpunkt i hennes liv. Familjen hade två egna barn samt ytterligare ett placerat barn. När hon kom hade de satt en skylt med hennes namn på till rummet hon skulle få. De gav henne en liten present och var varmt välkomnande. Hon upprepade flera gånger hur stort det var för henne att få att se hennes namn på en skylt. Familjen lät henne ta den tid hon behövde för att känna sig trygg och börja krypa fram ur skalet. De ordnade med mat och aktiviteter. Hon kände sig helt enkelt välkommen och för första gången i sitt liv kände hon sig trygg. Men

när hon fyllde 18 år var hon tvungen att flytta till ett ungdomshem som var ett "pundarhem" trots att hennes fosterfamilj och hennes handledare tyckte det vore bäst om hon fick stanna kvar. De hade redan sett en stor förbättring under den korta tiden hon varit där. Chefen på socialtjänsten godkände inte förlängningen. Även om Sara tyckte det gjorde ont att behöva flytta från hennes första trygga hem någonsin, tog hon med sig känslan av att någon brydde sig om henne och att en sekreterare på socialtjänsten också var beredd att kämpa för henne och som också grät när hon inte fick bo kvar.

Anna

Anna blev tvångsomhändertagen när hon var 13 år gammal. Hon hade blivit misshandlad av sin far och när hon berättade om det i skolan kom socialtjänsten hem till dem med två poliser och omhändertog henne direkt, utan att ha pratat med föräldrarna. Hon placerades på ett LVU-hem där det förekom narkotika. Efter 25 placeringar i familjehem, HVB-hem och på institution under tre års tid valde hon själv att flytta hem som 16-åring. Då hade hennes skolgång förstörts under vårterminen i årskurs 7 fram till början av gymnasiet. Ingen placering hade varat längre än tre månader.

Anledningen till omhändertagandet var hedersrelaterat och problemen berodde delvis på hennes föräldrars svårighet att anpassa sig till det svenska samhället. (Hon kom till Sverige med familjen när hon var åtta år gammal.) Hela familjen blev påverkad av vad hon beskriver som en onödig konflikt. Hon upplevde att hon omhändertogs från en trygg miljö för att placeras i aktiva farliga miljöer, där de andra boende hade allvarliga problem såsom kriminalitet och missbruk. Hon fick bland annat åka polisbil från Umeå till Malmö där hon fick sitta och vänta i ett häkte. Hon beskriver känslan av att ingen någonsin lyssnade på henne. Även om vissa socialsekreterare ville henne väl förstod de inte problemen (kulturella skillnader som krockade rejält). De ville gärna behandla alla lika, men alla är inte lika. Anna erkände att hon kunde vara medvetet manipulativ för att få som hon ville.

Barnens behov

Varken Sara eller Anna beskrev att deras behov hade utretts av socialtjänsten, än mindre att de fått något stöd. Vuxenvärlden förefaller ha behandlat barnen både som vuxna och som barn. Barnen tilläts eller tvingades ta beslut de inte var mogna att ta. Till exempel när en pappa överdoserat och tioåringen kallat på ambulans fick hon frågan om hon ville ha psykologhjälp, vilket hon tackade nej till eftersom hennes identitet var att ta ansvar för hemmet och syskonen. Eller att de blev tillfrågade om de ville flytta hem (till den dysfunktionella familjen med knarkande pappa). När socialtjänsten träffade barnen var det oftast för att informera dem om vad som skulle hända, i bästa fall kunde de få information om att kunna träffa det blivande familjehemmet en gång innan de flyttade dit.

Utmaningar

På frågan om utmaningar blev svaret "hela livet är en utmaning" när man är ett placerat barn. Det kan vara att få det att funka med nya okända människor vilket kan vara svårt (särskilt om man saknar tillit till vuxna pga. tidigare erfarenheter), eller när familjehemsfamiljen har egna barn kan de vara extra knasiga. Att behöva anpassa sig till nya regler kan vara svårt. Frågor om hur mycket de placerade barnen får äga och om de ska ha ett eget utrymme kan påverka mycket. Både Anna och Sara var ense om att ett välkommande bemötande var otroligt viktigt. De betonade hur viktig det kunde vara att visa

barnet på något sätt att de var välkomna och att deras nya familj var beredd att bry sig om dem.

För att en placering ska bli bra

Många faktorer påverkar hur en placering kommer att fungera:

- Psykologiskt stöd! Placerade barn mår som regel inte bra. Ingen utredning behövs. Och man bör inte vänta, ju tidigare hjälp desto mindre blir den negativa påverkan på barnen av händelserna.
 - a. Vikten av att få veta att det som hänt inte var barnets fel.
 - b. Att förstå vad som hänt och varför kan vara avgörande.
 - c. Kontinuitet i kontakterna är möjligt med dagens teknologi – facebook, skype, telefon – fråga barnet hur de vill hålla kontakten.
 - d. Tillgänglighet till viktiga samhällsfunktioner som kan skydda barnet är viktigt eftersom barn kan behöva stöd utanför kontorstid.
- Sysselsättning behövs! Skolan är viktig. Men det är svårt när man mår psykiskt dåligt att flyttas runt hela tiden, inte förstå varför man ska bry sig. Man behöver stöd. Hjälpt att skapa mål och delmål - utan utbildning, ingen framtid. Att barnet ska få veta att detta är någonting de kan ha makt över och om de inte känner att de har makt över situationen kommer de sannolikt inte att lyssna eller bry sig. En fritidssysselsättning är också viktigt.
- Barnen behöver inte få veta allt – det man inte vet mår man inte dåligt av. De placerade barnen har tillräckligt många bekymmer och behöver all kraft för att ta hand om sig själva och bör inte automatisk belastas med för mycket information om hur familjen mår etc. Barn kan inte hålla koll på allt och alla och behöver hjälp med att hålla reda på alla inblandade aktörer.
- Granska och stödja familjehemmen ordentlig. Alla familjehemsföräldrar måste få det stöd de behöver för att kunna stödja barnen på bästa sätt. Familjehemmen bör vara noggrant granskade innan de får rätt att ta emot barn. Anmälningar bör utredas omedelbart utan tvekan. Se till att familjehemmen har kännedom om kost och att de kan laga mat.

Trygghet

Vad gäller trygghet så nämnde Anna att placeringarna i många fall var farligare än vad situationen i hennes skyddade familj var (droger och flera riskbeteenden bland både familjehemsvårdarna och de andra tjejerna som placerats, särskild på HVB-hem). Några förslag för att skapa trygghet nämndes (förutom det välkomnande bemötandet):

- Möten behöver inte ske på kontoret – kanske barnet tycker om fotboll eller har ett favoritställe?
- Kanske det finns en person i barnets nätverk som de litar på, lyft fram denne. Eftersom de kan ha svårt att skapa nya relationer och det är svårt att ge tillit kan det vara värt att få med en person de redan har förtroende för.
- Kommunikation på rätt nivå nämndes som viktig.
- Önskemål om att känna sig mer delaktiga i besluten.

Stöd till biologiska familjen

Saknas i stort sett före, under och efter placeringen. Annas familj var erbjuden samtal med en kurator hos den socialtjänst som i deras ögon verkligen förolämpade familjen, erbjudandet ansågs därför olämpligt. Anna kände att det ställdes fel frågor från fel personer och berättade att det var svårt för henne att balansera kontakten med hennes biologiska familj när hon var placerad. Hon älskade sin familj och uppfostrades med tanken att familjen var det viktigaste man kunde ha. Familjen kunde lätt övertala henne att bryta sin vistelse i familjehem och åka hem, utan att hon eller familjen hade fått det stöd de behövde för att ändra sina beteenden och tankemönster. Det hände flera gånger. Troligtvis var detta ett mönster för andra barn som placerats flera gånger. Hon menade att om kontakten hade dröjt tills det att både föräldrar och barn hade fått hjälp med att reda ut problemen, skulle det ha varit mindre problem för henne. Nu har hon insett att denna kontakt och hennes beslut att till slut åka tillbaka till familjen hade behövt lite mer styrning från vuxna – men varnade att hon ville få vägledning och styrning med förklaringar och inte bara bli överkörd.

Under samtalet om kontakt med den biologiska familjen kom det fram att Saras biologiska mamma och Saras familjehemsmamma hade skapat en kontakt utan hennes medverkan. Hon uttryckte ett stort obehag för risken att hennes biologiska mamma skulle vara där när hon kom hem på kvällen.

Fick ni den vård ni behövde under placeringarna?

Somatisk vård eller tandvård var inga särskilda problem. Fick man hjärtklappning fick man vård. Däremot för det stora behovet av psykologiskt stöd såsom att handskas med starka känslor av vrede, ångest, uppgivenhet, besvikelse, sorg fanns ingen hjälp. Oavsett hur väl informerade alla var eller hur mycket välvilja det fanns - om barnet inte mår bra kan det inte ta tillvara hjälpen och om barnet inte förstår eller får hjälp med sina känslor kommer ingenting att hjälpa.

Efter placeringen

Ingen psykosocial hjälp efter placeringen fanns. Om man behövde bearbeta känslorna fick man söka hjälp själv. Inget stöd till att skaffa eget boende.

En bra socialsekreterare

Bjuder på sig själv
Är tydlig ärlig och rak
Tar inte åt sig ilska
Kan ställa krav
Bryr sig på ett sätt som kunde märkas
Förklarar och diskuterar
Bygger en relation

Till sist

Alla har gått igenom något. Alla behöver stöd. Alla ska få stöd. Fånga upp barnet och hjälp det tidigt. Sara och Anna berättade om en livslång process för att bearbeta det som hade hänt. Alla har olika överlevnadsstrategier. De beskriver att de har svårt att knyta an till nya personer, är rädd för känslor och beskriver att de känt trygghet i dysfunktionella miljöer. De vill inte gråta eftersom det är ett tecken på svaghet. Känslan återkommer att det inte är ok

att ha eller visa känslor samtidigt som själva känslorna dyker upp med jämna mellanrum. Svårigheterna kvarstår att bygga relationer och lita på människor.

Knas hemma - som en familj

Anna och Sara beskrev Knas hemma som deras "familj", där fick de tillfälle att bearbeta, få trygghet och samhörighet. Det handlade om en ständig bearbetning av upplevelser.

Enkät svar från Organisationen för vuxna adopterade och fosterbarn (AFO)

För samtliga frågor har jag (MA) gett svar från de sju medlemmar som valt att svara på enkäten. Jag har skrivit ned allas svar under varje punkt. Det förekommer förkortningar av meningar men det påverkar inte innehållet. Svaren har kommit via mail och telefon. Alla vill vara anonyma. AFO:s styrelse har fått förtroende att vidareförmedla svaren.

Hur är det att som barn bo i ett familjehem? (från barnets perspektiv när möjligt)

Stora utmaningar. Självförtroendet har påverkats. Självförtroendet har fått sig en knäck, både i barndomen och nu i vuxenlivet. Svårt att ta första steget i nya relationer samt i större folksamlingar. Rädd för att bli avvisad. Mycket ensamhetskänslor. Varit annorlunda. Glåpord från andra, framför allt i skolan.

Finns det något positivt med att bo i ett familjehem? I så fall vad?

Inget positivt alls. Helst vill man att hjälpen ska ske i hemmiljö. Ta tag i problemet i stället för att flytta barnet. Vid gravt missbruk eller övergrepp kan familjehem vara ok. Släktingar i första hand.

Finns det något negativt med att bo i ett familjehem? I så fall vad?

Mycket negativt. Saknad av familj. Saknad av syskon. Inga vänner, ständigt ensam och ledsen. Mycket sittande på rummet. Grät mycket. Ibland fick syskonen bo kvar i hemmet. Starka känslor av svek och övergivenhet.

Vilka behov är viktigast för barnen att få stöd för? Utgå från det som barnen upplever mest betydelsefullt? (T.ex. sociala relationer, skolgång, övergivenhet)

Svår fråga. Trygghet, kärlek och förklaringar till varför saker sker. Alltid tala klarspråk till den placerade. Barnet har behov av att få närhet till familjen, till syskonen. Få prata med någon utanför familjen och familjehemmet. Psykologhjälp till alla inblandade på en gång för att förstå skeenden. Få hjälp med separationen. Mycket ångest som är svår att härbärgera.

Är några aktiviteter svåra eller omöjliga att göra? I så fall vilka?

Mår man inte bra vill man inte ha aktiviteter. Mådde dåligt så det enda som behövdes var en kram. Har man ingen relation och ingen trygg bas kan man inte göra någonting. Ständig känsla av att saker görs för att tiden ska gå, men känslan inuti består.

Hur upplever ni stödet från familjehemmen? T ex fysiskt eller känslomässigt stöd?

Avskydde mina familjehemsföräldrar. Inget stöd, de ville ha pengar för att kunna ha det bra själva. Man vände sig inte till dem, de var allierade med socialtjänsten. När man blev för

bråkig fick man flytta vidare eller så hotade de med att man skulle flytta vidare. Det finns säkert snälla familjehemsföräldrar, men de är så sällsynta. Jobbigt när de själva varit placerade och vill betala igen och är så jäkla "sjommiga" och ska vara bästa kompisar. Men att skapa relation kan de inte.

Hur upplever ni stödet från skolan? Finns det några insatser ni särskilt vill nämna som positiva eller negativa?

Skolan var inte bra. Avskydde skolan och läraren. Personalen i skolan visste att man inte bodde hemma, de viskade och tittade snett på en i skolan. Alltid varit utanför. Svårt med kompisar eftersom man inte haft något inre "jag". Svårt med inläring eftersom man varit så fragmenterad i skallen. Trauma och inläring i skolmiljö går inte ihop. Alltid varit stökig. Svårt att sitta stilla. Längtade bort, tittade ut, lyssna på flygplanen och ville ge mig i väg... En slöjdlärare såg mig, han var snäll och lärde mig hantverket med verktyg. Uppmuntran och bekräftelse, man blev sedd. Det var stort. Ibland tog han sina stora händer och höll om mig lite som en pappa. Skrattade och bekräftade en.

Hur upplever ni stödet från hälso- och sjukvården? Finns det några insatser ni särskilt vill nämna som positiva eller negativa?

Inget minne av hälsovården. Skolsyster och fluortanter kommer man ihåg. Slog man sig rejält så fick man i bästa fall plåster. Man skulle tåla mer eftersom man ändå var fosterbarn. Det var okey att slå fosterbarn. De var ändå längst ned i hierarkin.

Hur upplever ni stödet från socialtjänsten? Finns det några insatser ni särskilt vill nämna som positiva eller negativa?

Socialen – stort frågetecken. Dem såg man aldrig till. De ringde aldrig. De var kompisar med familjehemsföräldrarna. De hade aldrig tid eller intresse. Någon gång kom de på besök, de pratade bara i finrummet med fosterföräldrarna, klappade en på huvudet och sa att man vuxit. Socialtjänsten har lyst med sin frånvaro. Någon "soc.tant" var snäll och bjöd på bulle. Hon försökte prata med en på ett jäkla konstigt sätt, hade lärt sig någon jäkla barnpedagogisk smörja. Frågade typ "är de snälla mot dig?"

Förekommer stöd från myndigheter för att barn och ursprungsföräldrar ska kunna återförenas (beskriv)? Om ja, hur upplever ni stödet?

Nej inte på den tiden. När man fyllde 18 var det ajöss och hej då. Pengarna tog ju slut.

Förekommer stöd från myndigheter för att unga ska kunna flytta till eget boende från familjehem (beskriv)? Om ja, hur upplever ni stödet?

–

Bör vissa grupper av barn få särskild hänsyn (t.ex. tonåringar, etniska grupper, tvångsplacerade, de med vissa funktionsnedsättningar)?

Nej, tycker att alla barn har samma värde. Svår fråga att förstå. LSS fanns inte på den tiden.

Är det något stöd som inte erbjuds idag som ni saknar?

Vet ej. Placeringarna var förr, fram till 1980-talet. Då var det mycket som var dåligt. Vad erbjuds det för stöd? Man skulle fått terapi, samtal, vuxna som var förstående. Hjälp i hemmiljön istället för att placeras ut.

Är det något annat ni vill berätta om hur det är att bo i familjehem?

Inget övrigt att tillföra. Familjehem kommer säkerligen alltid att behövas, men att hitta familjer som är mogna, varma och förstående växer inte på träd.

Möte med Gunilla (via skype) och Mona från Maskrosföräldrar den 28 mars 2017

Brukarenkäten fungerade som underlag för diskussion under mötet. Enkäten var utskickad i förväg. Mona och Gunilla tyckte att det var viktigt att få träffas och prata eftersom det de ville ha sagt var svårt att få ner på papper.

Maskrosföräldrar

Maskrosföräldrar är en förening som grundades år 2012 för föräldrar som p.g.a. tidigare missbruk eller psykiska funktionshinder har eller har haft sina barn placerade i familjehem. Föreningen har få betalande medlemmar men cirka 200 personer deltar i en Facebook-grupp. Hittills är det flest mammor i nätverket men ambitionen är att involvera fler pappor. Personer finns med från hela landet, de flesta kommer från Skåne. Syftet är att bedriva opinionsbildning, att vara en kunskapsbank för familjehem, socialtjänst, forskning, studenter och politiker samt att stödja föräldrar med barn som är placerade.

Gunilla

Gunilla växte upp med en mamma som var psykiskt sjuk. Mamman var rädd för socialtjänsten och den rädslan överfördes på Gunilla. Vid tre års ålder omhändertogs hennes åtta år gamla bror. Det präglade Gunilla, som i princip var aktuell för socialtjänstens utredningar från det att hon föddes. Hon var säker på att hennes mamma skulle begå självmord om också hon skulle placeras i familjehem. Det innebar att hon gjorde allt för att skydda sin mamma. Vid 14 års ålder placerades Gunilla i familjehem efter att ha börjat sniffa och blivit avstängd från skolan.

Mona

Mona växte upp med en dysfunktionell mamma men blev aldrig omhändertagen. Mona har fem barn och när hon började missbruka blev barnen omhändertagna. Några av barnen har hon ingen kontakt med idag. Hon beskriver socialtjänstens hantering av hennes situation som *väldig dålig* och samverkan med socialkontoret kändes *väldigt obekvämt*. Mona beskrev känslor av skuld och skam flera gånger och att ha sina barn omhändertagna är *att misslycka med det mest basala: föräldraskapet*. Dessa känslor bidrog till att hon drog sig bort från barnen för att *skydda dem för deras bästa*, vilket hon idag anser var helt fel.

Vara förälder ändå

Gunilla och Mona var tydliga med att medlemmarna i Maskrosföräldrar inte varit bra föräldrar och att barnen många gånger behövt bli placerade i familjehem, *samhället måste kunna skydda barnen mot föräldrarna*. Samtidigt gav socialtjänsten inte något stöd till föräldrarna för att kunna behålla kontakten med barnen eller återförenas när till exempel missbruket hade upphört. *Man måste inte vara 24/7 förälder, barnen kanske har rotat sig i den nya familjen. Men man kan vara förälder ändå, vara delaktig i barnets liv*. De upplevde

att socialtjänsten bara såg barnen. Under tiden på behandlingshemmen arbetade de med föräldrarnas barndom snarare än med den situation föräldern befann sig i eller för att bli en bättre förälder. Tiden på behandlingshemmen var begränsad, *det fanns inte tid eller utrymme att behandla allt.*

Omhändertagande av barnen

Mona blev inte ens kallad till mötet där beslutet fattades. Ingen talade direkt till henne vid mötena. Detta bidrog till känslan av att inte duga som förälder och att det var bäst för barnen om hon som förälder tog avstånd.

Under barnens placering

Gunilla menar att både familjehemmen och barnen får en socialassistent, men inte de biologiska föräldrarna. Det finns inget för att hjälpa föräldrarna och barnen att hålla kontakt eller att skapa en mer hälsosam relation, inte heller för att hjälpa föräldrarna att bli bättre föräldrar. Hon ser ett stort behov av ett tydligt och strukturerat stöd till föräldrarna. En stödperson skulle kunna hjälpa att förebygga många placeringar.

Familjehemmet har en svår uppgift att behålla kontakten med ursprungsföräldrarna samtidigt som de knyter an till barnet. Ursprungsföräldrarna uppmuntras av socialtjänsten att hålla sig borta från familjehemmet med hänvisning till att hjälpa barnet. Om föräldrarna fortfarande missbrukar kan familjehemmet med rätta uppleva att barnets väl och ve hotas om barnet ska flytta tillbaka hem. Det borde vara socialtjänstens uppgift att ansvara för kontakten mellan ursprungsföräldrarna och familjehemmet. Familjehemmet har ett uppdrag och är underordnad socialtjänsten. Föräldrarna däremot upplevs av socialtjänsten som besvärliga, obehagliga om de fortfarande är missbrukare, ilska och aggressiva. Släktinghemmen uppfattas också som besvärliga eftersom de kan vara kritiska.

Efter placeringen

Inga rutiner finns att erbjuda till återförenande av föräldrar och barn. *Om man inte har haft kontakt under flera år, känner man inte igen sitt barn.*

Frånvaro av samarbete

Ett genomgående tema var frånvaron av samarbete mellan socialtjänstens barn- och familjeavdelning och avdelningen för missbruk eller funktionshinder. Det betyder att föräldrarna aldrig fick stöd i föräldrarollen eller stöd för att återförenas med barnet. Så fort barnet blev placerat överfördes föräldern till en missbruksavdelning (etc). Om behandlingen lyckades och missbruket upphörde så fördes inte föräldern tillbaka till den avdelning som ansvarade för barnet. Det som också saknades var barnets perspektiv – att få behålla kontakten med sin biologiska förälder. Samarbetet med socialtjänsten var svårt. Socialtjänstens utgångspunkt var att socionomerna, snarare än föräldern, bättre kunde avgöra vad barnet behövde. Det kunde till exempel leda till att ett allergiskt barn placerades i en familj med många pälsdjur. Utredningarna var också mycket dåliga. Informationen kunde väljas ut selektivt för att motivera ett beslut, snarare än att presentera argument för och emot. Ett exempel på det var ett utlåtande från en utredningsinstitution där man ansåg att barnet kunde bo kvar, men med stöd till föräldern, och där man bortsåg från det.

En bra socialsekreterare

Vågar berätta sanningen: *vi är oroliga därför att..., när du betar dig på det sättet blir jag rädd, om du dyker upp till mötet onykter är det svårt för mig att hjälpa dig.*

Ställer krav.

Är ärlig

Är konkret: *gör du så kan det bli så här...*

Är rak

Ger stöd: *jag tror på dig*

Ger egenmaktstöd

Vågar lära känna

Till sist

Nästan alla medlemmar i Maskrosföräldrar har exempel på positiva kontakter med socialarbetare men också negativa där socialarbetaren talar över huvudet på föräldern och förmedlar känslan av att *"jag måste hålla mig borta från mina barn så jag inte förstör dem"*.

En konsekvens av att ingen hjälp ges för återförening med barnet efter placeringen. är att många av medlemmarna saknar kontakt med sina vuxna barn.

Maskrosföräldrar betonade att det handlar om ett juridiskt och ett organisatoriskt problem.

En bild är att alla inblandade är offer: barnen växer upp med övergivenhetskänslor och problem med att knyta an till nya personer, de biologiska föräldrarna skäms över sina brister och förlorar kontakten med sina barn, familjehemmen har svårt att hjälpa eftersom de inte får stöd och hjälp från socialtjänsten och socialarbetarna är missnöjda med sitt arbete och slutar.

Enkät svar från Familjevårdens Centralorganisation (FaCO)

FaCO,

En ideell organisation som vänder sig till familjehem, jourhem och kontakt- och avlastningsfamiljer samt andra som arbetar med barn, ungdomar och vuxna, vilka omfattas av insatser från socialtjänsten. FaCO är en paraplyorganisation och under paraplyet hänger fem medlemsföreningar, som arrangerar lokal verksamhet och har egna styrelser.

Medlemsföreningarnas uppgift är att på lokal nivå tillvarata medlemmarnas intressen och föra upp dem till FaCO Centralt som arbetar vidare för att uppnå förbättringar för alla som berörs av familjehemsvården. Där det inte finns medlemsföreningar är medlemmarna anslutna direkt till FaCO Centralt, men har möjlighet att delta på alla medlemsföreningars verksamhet, föreläsningar och lägerverksamhet. Vi har ca 560 medlemsfamiljer.

Syfte

FaCO:s målsättning är att genom olika insatser medverka till att utveckla och förbättra alla former av familjehemsvård och kontaktpersonsverksamhet. Främst för att de mest utsatta, våra barn och ungdomar, som omfattas av våra insatser ska få en så bra vård som möjligt. Detta i första hand genom: En planerad rekrytering, en planerad grund- och fortbildning. Vi har utbildade personer som kan ansvara för utbildningen *Ett hem att växa i*, en väl fungerande handlednings- och stödverksamhet. Vi har en medlemstelefon och kansliets

telefon där vi i princip kan nå dygnets alla timmar. Vi har en Handbok på nätet. Vi deltar också i olika grupper på FB.

Vi vill förbättra arbetsvillkoren för uppdragstagarna med rimlig ersättning, fullvärdiga pensionsförmåner, rätt till A-kassa och sjukförsäkringsregler som andra yrkesgrupper. Vi har ett mål som vi arbetar mot och det är att vi ska få samma villkor som personliga assistenter har inom LSS-vården. Vi arbetar också för att vi ska bli en part i det tredelade föräldraskapet med biologföräldrar, socialtjänsten och vi som lever nära de placerade ofta över lång tid. Vi ska också samordna och driva frågor som är av intresse för familjehemsvården. Tillvarata de barn, ungdomar och vuxnas intressen vilka omfattas av insatser från socialtjänsten. Stödja och hjälpa familjehem och andra med uppdrag inom socialtjänsten. Vi ger råd och hjälper till med skrivelser vid tvister mellan familjehem och socialtjänst, skolor eller andra instanser. Verka som informationsorgan till allmänheten i frågor som berör våra verksamhetsområden. Vi ger ut en egenproducerad medlemstidning, Familjehemsnytt, fyra gånger/år. Den delar vi också ut på lite olika ställen som bibliotek, BUP och BVC. Vi deltar med informationsmaterial på mässor och andra lokala arrangemang. Samarbeta med berörda myndigheter som Socialdepartementet Socialstyrelsen och myndigheten för vård och omsorg.

Vi verkar för forskning och nytänkande inom den sociala sektorn. Ett led i detta är ett treårigt projekt med bidrag från Allmänna Arvsfonden. Vi har startat upp två Familjehemscentraler, en i Sala och en i Valbo utanför Gävle. Verksamheten på Familjehemscentralerna har några fasta verksamheter som "Öppnis" som är en träffpunkt för familjehemsföräldrar med eller utan barn, då man en förmiddag i veckan kan träffa andra familjehem. En kväll i veckan är det öppet hus. I övrigt är det olika aktiviteter så som informationsträffar, pyssel tillfällen och läxläsningshjälp. Kommuner kan hyra in sig och ha bevakade umgängen då vi kan bistå med personal. Kommuner kan också hyra rum för informationsträffar, utbildningar mm. Vi har även utbildad personal som kan hålla i utbildningen för familjehem.

Beskriv era medlemmar (t ex ålder, kön, roll): Medlemmar är familjehem, kontakt- och avlastningsfamiljer, jourhem, HVB-hem, förstärkta familjehem, kommuner och konsulentföretag. Alla åldrar är representerade från 22 till 70–75 års ålder. Familjer, ensamstående och samkönade familjehemsföräldrar.

Beskriv området som ni representerar (t ex glesbygd/storstad): Hela Sverige, både landsbygd, små och stora städer.

Hjälpte någon utifrån er att fylla i mallen? Nej

Om ja, vem hjälpte er, och på vilket sätt?

Tillåter ni att vi redovisar era svar i vår rapport och på vår hemsida? Ja.

Är ni intresserade av att delta i ett möte där vi diskuterar era erfarenheter? Ja, mycket intresserade att föra en dialog.

1. Hur påverkas familjehemmet av att ha ett eller flera barn placerade i sitt hem (t.ex. känslomässigt och psykologiskt)

Egen erfarenhet

Bakgrund. Vi gifte oss 1972 och flyttade då till en liten villa på landet. Jag kommer från en trygg, öppen familj. Min dåvarande man växte upp under mycket otrygga förhållanden. Från sju års ålder omhändertagen av socialtjänsten och fick bo cirka ett år i varje familjehem i olika städer i Sverige varvat med boende hos pappan tills han var 15 år då han rymde till sin bror och därefter placerades i det familjehem som han anser vara sin familj och våra barns farmor och farfar. Trots att han bara bodde där i tre år är det den familjen som är hans psykologiska familj och som betytt mest för honom i vuxenlivet. Vi har fortfarande regelbunden kontakt med dem och har nyss uppvaktat familjehemspappan på 90-årsdagen. Den familjen fungerade också som mentorer för oss under alla år. Min dåvarande man är en av dem som fick ersättning i upprättelseutredningen för stulen barndom.

Vi började med dagbarn 1973. Av en slump blev vår första placering 1974 en flicka på 13 månader. Under några månader var hon placerad under veckorna hos oss och hade umgänge med pappan som gick på folkhögskola under helgerna. Övergick sedan till en familjehemsplacering på heltid. Planeringen var att hon skulle vara veckobarn under de två år pappan studerade på skolan. Efter det skulle hon flytta med pappan. Hon bodde kvar tills hon var 14 år.

Placering nr 2 kom 1977 och var en liten kille på 9 månader. Planeringen var att han skulle vara hos oss under de sex månaderna mamman och pappan var på behandlingshem. Han skulle ha umgänge med föräldrarna på helgerna. Han var född tre månader förtidigt och var mycket sjuk efter födseln med gulsotsmitta och många svåra infektioner. Han var ett FAS - barn som skadats av moderns alkoholmissbruk under graviditeten. 1981 föddes vårt första biologiska barn, en son, och vårt andra biologiska, en dotter, föddes 1983. Vi hade fortfarande dagbarn och vi hade bytt vårt lilla hus till en större villa. När vi flyttade till den större villan bestämde vi att jag skulle vara hemma på heltid för vi var båda överrens om att det inte passade oss att köpa detta hus och lämna det tomt hela dagarna för att arbeta utanför hemmet och lämna våra då 4 barn på dagis så stor del av deras vakna tid. Vi ville att barnen skulle få leva och växa upp i den fina miljön på landet och i trygghet i vårt hem. Eftersom de två placeringarna hade varit med om mycket traumatiska händelser under sina första år och att de hade täta föräldrakontakter ansåg vi att det skulle bli näst intill omöjligt för oss vuxna att sköta ett arbete utanför hemmet med så mycket föräldra- läkar- och psykologkontakter. För att klara oss ekonomiskt fortsatte jag min anställning som dagbarnvårdare. Jag har varit familjehem i 43 år nu i höst så jag har bara under något år levt i en familj utan andras barn i vårt hem. Att vara familjehem har blivit en livsstil. Efter några mycket jobbiga år från slutet av 1980-talet och början av 1990-talet bestämde vi i familjeråd att vi inte skulle ta in några nya barn i familjen

Vi jobbade på att hitta balansen i familjen igen men i mars 1994 ringde ett för oss nytt soc. och ville placera barn hos oss. Vi sa nej en gång och två gånger. Tredje gången presenterade de det tilltänkta barnet med namn, ålder och lite bakgrund. Så blev det en placering till. Nr. 3 kom till oss i maj 1994. En fyraårig helt autistisk kille med ett mycket tungt bagage. Fysiskt och psykiskt misshandlad. Han hade vistats hos närstående, i avlastningshem, på barnhem, varit på alla kommunens dagis och hos några avlastningsfamiljer varvat med att bo hos föräldrarna i aktivt missbruk under sina fyra år. Han är den ende av alla som vi tagit emot som från början planerades att det skulle bli en lång siktig placering på. Han hade en lillebror

på 1 år som bott med mamman på behandlingshem sedan födseln. Lillebrodern var på avlastning varannan helg hos oss mellan maj och december. Då blev han vår 4:e placering. Han var då 1½ år gammal och fick i 7-årsåldern en Aspergerdiagnos. Placeringarna 3 och 4 placerades från en mycket bra kommun.

Placering nr. 5 kom som ett riktigt yrväder till vår familj som avlastningsbarn i maj 2005. Efter bara 6 veckor övergick uppdraget till en placering då barnet vägrade att åka hem efter helgerna hos oss. Hans mamma hade varit jourplacerad hos oss några gånger i början/mitten av 80-talet.

I november 2005 skilde vi oss och jag blev ensamstående. Jag flyttade med barnen till ett annat hus i området. Jag fick lämna in ett brev till soc. om hur de såg ut för mig och barnen efter skilsmässan.

Placering nr. 6 kom som jourbarn till mig i juni 2008. Det var planerat att han i augusti skulle börja bo varannan vecka hos mig och varannan hos pappan. Då skulle placering nr. 5 ha flyttat hem till biologförälder för att börja i förskola där. Placering nr. 7 kom som kontaktbarn och var en kille som behövde hjälp med läxläsning. Han gick då i 9:an och var hos mig två eftermiddagar/veckan för att få hjälp med läxorna. Han flyttade efter några månader på eget bevåg in hos oss och bodde kvar hela gymnasiet och ett par år efter då han läste upp betygen på folkhögskola och nu på slutet har han bott i min utslussningslägenhet. De här fyra sista uppdragen har placerats från en mycket dålig kommun, min hemkommun. Eftersom fosterbarnen kom innan vi fick egna barn utvecklades det inte någon rivalitet eller svartsjuka från våra biologiska barn utan de var som vilka syskon som helst som kivades ibland och skyddade varandra om någon annan var dum mot dem. Känslomässigt har alla placeringarna en egen plats i mitt hjärta. De placerade barnen har haft mycket umgänge med sina biologiska föräldrar så det har varit naturligt att dela barnen med föräldrarna och deras nätverk. Vi har medvetet satsat mycket på föräldrakontakt i början av placeringarna då målet har varit att barnen ska kunna flytta hem till dem igen. Känslomässigt tycker jag att våra placerade barn har jag fått fostra på ett helt annat sätt än våra biologiska. De har varit lugna och trygga och lärt sig av de placerade barnens misstag. De väntade med sina kriser och utvecklingsperioder tills det var lugna perioder med de placerade barnen och vi var noga med att ge dem egentid med en i taget av oss vuxna. Mina föräldrar och vår släkt har alltid behandlat alla barnen i vår familj lika. De flesta av fosterbarnens föräldrar och fosterbarnens övriga nätverk har också behandlat alla barn i familjen med respekt och omtanke. Så upplever jag att våra biologiska barn nu som vuxna har stor förståelse för avvikande barn och vuxna och de ser sina fostersyskon som sina riktiga syskon.

2. Hur upplever ni att familjehemmen förbereds för sitt uppdrag

Egen erfarenhet

Vi har aldrig under alla år som familjehem anmält till någon kommun att vi har haft platser lediga. Att vi från början blev familjehem var en slump. Vi fick av bekanta förfrågan om vi kunde tänka oss att bli veckofamilj till ett barn. Efter lite funderande svarade vi ja. På den tiden var det familjehemmets socialnämnds ordförande som kom hem till oss och besiktigade vårt hem. Hon gick runt i vårt lilla hus och tittade sig omkring, öppnade några

garderobsdörrar och satt ner en stund och pratade lite med oss. Så kom ett protokoll att vi var godkända av nämnden. Efter det fick vi kontakt med placeringskommunen, Göteborg, som var ca 25 mil från där vi bor. Vi hade telefonkontakt med soc. och efter ca två månader efter att vi blivit tillfrågade åkte vi till Göteborg och till det barnhem barnet bott på de senaste tre månaderna. Vi visades in i ett dagrum och efter en stund kom personalen in till oss med barnet. Vi fikade och de lämnade över BVC-boken, matlista och barnets personliga tillhörigheter som rymdes i ett par tomma blöjkartonger. På barnhemmet hade flickan haft en kontaktperson, en mycket ung flicka som fick åka med oss hem. Hon stannade ett dygn hos oss. Någon vecka efter att vi kommit hem med barnet kom socialsekreteraren på besök och vi fick lite mer information om barnet och hur umgänget skulle se ut.

Placering nr. 2 kom också från Göteborg och det var lika där att vi åkte ner till barnhemmet, fikade, fick "skötselråd" nedskrivet på ett papper och lastade några påsar med kläder och så åkte vi hem. Här träffade vi i alla fall pappan som var på barnhemmet för att ta avsked av pojken. Skötselråden bestod av matschema där det framgick att han skulle ha mat varannan timme, vilka mediciner han skulle ha för astmatiska besvär. När vi kom till BVC med detta lilla barn som varit mycket allvarligt sjukt under sina första månader i livet gjorde BVC-sköterskan något hon inte fick göra. Hon kopierade journalen och gav den till oss. Annars var det så på 1970-talet att man ansåg att miljön betydde mer än arvet och generna från föräldrarna. Så vi skulle se placeringen som ett "tomt" barn som vi skulle fylla med det goda livet och det skulle formis efter oss. Som tur var fick vi senare under placeringen av nr 2:s liv väldigt stor nytta av att vi fått journalerna från hans första svåra månader i livet.

Placering 3 och 4 som är helsyskon planerades noga under lång tid. Inför detta uppdrag fick vi göra en Kälvestensutredning. Det var vår första riktiga utredning fast vi varit familjehem i 20 år. Vi träffade föräldrar och vi var på barnhemmet där placering nr 3 mer eller mindre bott i ett år. Efter många besök där så kom personal hem till oss med pojken på besök flera gånger innan vi hämtade honom. Pappan var mycket tungt kriminellt belastad och vi fick bra information om föräldrarnas situation och vi behövde inte skynda på beslutet. Under sommaren och hösten hade vi nr 4 på avlastning. Först varannan helg sen blev det tätare och vid nyår 1993 kom han akut med socialjouren och en sönderslagen mamma mitt i natten och han blev då också placerad. Eftersom han redan varit hos oss så mycket så var han redan färdiginskolad. Han placerades från den kommunen som mamman och pappan flyttat till, men efter något år överflyttades han till samma kommun och soc. som storebror var placerad ifrån.

Placering 5 började också som avlastning. Ett besök av socialsekreterare L. som jag var personligt bekant med och ett besök av pojken med mamma och mormor. Mamma och mormor var redan bekanta då mamman varit jourplacerad hos oss flera korta perioder under mammans tonår. Han kom i maj som avlastning men redan i juli övergick det till placering. Med placering 6 var det redan planerat med socialsekreteraren L. att han skulle komma på avlastning varannan vecka och han skulle bo varannan vecka hos pappan från augusti men redan 10 juni ringde hans pappa helt förtvivlad och sa att jag var tvungen att hämta pojken direkt. Han hade panik i rösten och sa att han inte skulle kunna ta ansvar för vad han gjorde med pojken om jag inte hämtade honom. Pojken var 2½ år och det senaste halvåret hade han bott på heltid hos pappans farmor men hon hade lämnat tillbaks honom till pappan ett dygn innan pappan ringde mig. Pappan hade bara haft sporadisk kontakt med pojken under halvåret som han varit hos pappans farmor. Jag ringde socialnämndens ordförande då

socialkontoret var stängt och jag fick tillåtelse att hämta honom. En resesäng, en påse med blöjor och välling och ett ombyte kläder packades efter ca 30 minuters prat in i bilen och vi åkte hem. Jag hade bara sett pojken en gång när han var ca 5 månader gammal. Dagen efter var skolavslutningsdag så efter avslutningen med de andra barnen åkte vi till soc. och det gjordes lite anteckningar och vi planerade ett hembesök av soc.

Placering 7 var också från samma kommun och han placerade sig själv men jag fick bara kontaktpersonersättning för honom ca 6 timmar/vecka fast han var på heltid. Mamman och pappan skulle betala varsitt underhåll och studiebidraget till mig men det gjorde de inte en enda gång under alla år. Och det var bara under sista året på högstadiet och tre år på gymnasiet. Med placeringarna 1,2,3 och 4 hade vi oftast två handläggare samtidigt. Med resterande placeringar har vi bara haft en handläggare och nu på senare år många byten av dem och långa perioder helt utan.

Allmänt genom kontakter och telefonsamtal eller mail till kansliet

Ofta lyfts de barn som ska omhändertas ur hemmet akut. De kan komma med polisen socialtjänsten eller socialjouren. Som regel har de som transporterar barnen ingen vetskap alls om vad som hänt mer än att det inte kan vara kvar i den miljö där de hämtas. Det tas ett omedelbart LVU. I möjligaste mån tas de till ett jourhem som har plats ledig. Finns inte det kan de komma till ett familjehem direkt. Jag får många samtal till mig där förtvivlade familjehem bara har fått barn/unga avlevererade. Kanske hämtade på skolan och utan andra tillhörigheter än kläderna som de har på sig. Ibland med en väldigt liten packning. Något familjehem har inte ens vetat från vilken kommun barnet kommit för det har varit socialjouren som överlämnat barnet. Några har fått vänta upp till en vecka innan återkoppling skett med kommunen.

Inlägg från FB-grupper

– Placering 1: startar som kontaktfamiljsuppdrag, med inskolning. Övergår senare till familjehemsplacering pga. en akut händelse i familjen. Först blir då barnet placerat hos släktingar, vilket inte fungerar. Släktingen tar kontakt med oss och frågar om placering, jag hänvisar till att ta kontakt med föräldrar och soc. Förälder tar kontakt med oss, vi accepterar. Soc. kontaktar oss, det övergår i en familjehemsplacering. Efter 4 år tillbakaflytt till familjen. Placering 2: soc. ringer upp, har fått "tips" ang. oss. Önskar ett familjehem i detta "område" bl.a. för att ett syskon finns placerat i närområdet och syskonrelationen är minimal. Ingen inskolning.

– Vi har haft två akutplaceringar även om vi är vanligt familjehem. Placering 1, vår första någonsin som familjehem, telefonsamtal eftermiddag 2 dagar före. Åkte och träffade barnet på ett akutbarnhem under 2 dagar i rad sedan följde barnet med hem. Placering 2, samtal på eftermiddagen och utredningshemspersonalen kom med barnet på förmiddagen dagen efter. Noll inskolning. Kändes märkligt, mer som operation lämna tvättsäck.

– Började som kontaktfamilj som sedan utökades och utökades. Efter ett år ca blev vi familjehem. Vi har ett tvillingpar.

– Vi hade sedvanlig prövning samt möten med soc. då vår första tanke var ett jourhem. Efter några månader fick vi frågan om vi kunde tänka oss en liten kille på 2,5 år under ca 6

månader. Självklart sa vi men så här 6 månader senare har vi kommit underfund med att det nog kan bli mååånga år då bio inte är så sugna på att ge upp sitt missbruk. Får lov att säga att det är en konstig känsla då vi i praktiken fått ett barn till som ändå kan komma att försvinna när som helst. Känner att om den dagen kommer blir det nog kaos i familjen.

– Alla våra placeringar har varit typ Hej! Har ni plats o lust att ta emot xxxxxxx. Ja vi har plats. OK kan vi komma idag eller imorgon.

– Helt olika, några har skolats in andra har kommit från jour och bara lämnats. Det snabbaste har varit sex timmar mellan fråga och ankomst och det längsta hittills har vi varit kontrakterade utan placering i tre månader innan placering skett.

– Alla våra placeringar under arton års tid har vi endast vid ett tillfälle fått träffa barnet och gjort en värdig överlämning från jourhem till oss. Vi fick bo på hotell ett dygn för att vara hos jourhemmet på dagarna och jourhemmet gjorde likadant hos oss.

Annars har det varit: Hej här kommer vi med socialtjänsten och sedan hej då lycka till. Måste bara berätta att en gång ringde de 3 dagar senare... efter att de lämnat barnet för att förvissa oss om vi visste att barnet bor på skyddad adress hos oss.... Eftersom de kriminella var efter barnet och ville hjälpa bioföräldrarna eftersom det blev polishämtning. Men en sådan viktig detalj hade de glömt att informera om vid akutlämnandet. Och en sak till.... vi familjehem BLIR akut jourhem i deras ögon på pappret för att sedan utreda oss i efterhand i lugn och ro.

– Hej här kommer vi med x vi hör av oss. Under 30 år, när vi varit kontakt o stöd, har vi träffat barnet o haft lite inskolning.

– Placering nr 1. Skulle bara vara barnvakt några dagar och barnet har nu varit kvar i 5 år. Vi blev utredda i efterhand. Hade inte varit familjehem tidigare. Snopet att börja om med en bebis när egna barnen flyttat hemifrån men det har gått bra. Placering nr 2. Ett annat soc. ringde om ett barn. Gjorde en utredning på oss. Sen kom soc. och barnet och hälsade på. Tre dagar senare flyttade barnet in. Jourhemmet kom då hit med barnet. Bott här i 2,5 år.

– Vi skulle starta utredning med ett första möte, då hade org. med en placering som stannade direkt. En placering kom med tåg ensam och efter 4 veckor ringde jag placerande kommun och frågade om de inte var intresserade av att veta om han kom fram! Avtalet fick vi åka till placerande kommun och sätta oss där och kräva ett avtal innan vi åkte därifrån.

– Vi har samarbetat med 3 olika kommuner o 1 org. de senaste åren. Vi har fått bra info innan om bakgrund på placeringarna, orsak och ev. diagnoser. Vi har fått avtal och uppsägningstid. Vi har fått stöd om vi behövt. Detta har varit 3 långvariga placeringar men också 2 kortare. Vid sammanbrott har det berott på ungdomen. Men vi vet ju vad vi ska fråga.

– För en kommun kan jag bara svara, högsta betyg på allt. Bra stöd, bra förberedelser för uppdraget, bra information och bra uppföljning. Avtal med 6 månaders uppsägningstid för min del och för makens del tills han kan återgå i arbete hos sin ordinarie arbetsgivare, dock längst 6 månader. För kommun nr 2:a kan vi bara säga detsamma om! Den tredje

kommunen har bottennoteringar i allt, finns ingenting som fungerar, inte ens genomförandeplan trots 7 års placering!

– Det har varit blandat, senaste placeringen känns som de bara "kastat" in och jag visste väääldigt lite om honom. Överlag tycker jag att JAG frågar rätt saker och på så sätt får rätt information om barnet som ska placeras, men det beror nog på att man gjort detta så länge att man vet vad man ska fråga. Är man nyare och mer oerfaren så blir man oftast förvånad över hur lite man får reda på.

– Jobbar ju med en underbar familjehemssekreterare men man vet vad man ska fråga och sen brukar jag påpeka att om barnsekreteraren inte är intresserad av att dela information så är vi inte intresserade. Vi är just nu lite jour i väntan på nästa placering och ibland undrar man om socialsekreterarna får betalt för att vara korkade. Innan uppdrag gick vi en utbildning för blivande FH som var bra. Nu väntar vi på en omplacering från en närståendeplacering som inte funkar.

– Har ju bara haft uppdrag via organisationer o det har ofta varit rätt akuta placeringar. Bara en gång fick vi förbereda oss genom att åka o hälsa på barnet på ett utredningshem men det var ju för barnets skull. Man lär sig vad man ska fråga o läsa mellan raderna på ofta lite förskönande förklaringar av barnens problem. Vårt första uppdrag noll introduktion eller utbildning där vi mötte upp konsulent o placering vid en motorvägsmack i full snöstorm. En frivårdsplacering dessutom. Akut omplacering så vi fick info först dagen efter vad det handlade om med övervakning urinprov och regler.

På de slutna grupperna på FB framkommer det väldigt ofta att familjehemmen inte är utredda när barn placeras där. Ingen inskolning eller inget avslut från ev. tidigare familjehem. Inga avtal eller genomförandeplaner är heller skrivna eller undertecknade. Vetskapen om barnens behov, ev. diagnoser och tidigare insatser mörkas ofta för oss. En del vet inte socialtjänsten om men det kan vara mycket bristfälliga utredningar gjorda på barnens behov och det verkar nu som det viktigaste är att placeringen blir så billig som möjligt för kommunen. Många får inget avtal alls, en del får färdigskrivna avtal som de bara har att skriva på utan information eller några som helst förhandlingar. Genomförandeplanen skrivs en gång i början, sedan används den inte vid övervägandet för att kolla av om man nått målen i planen, om man behöver ändra målen eller skriva till nya mål.

3. Hur upplever ni att familjehemmen stöttas under barnens placering

Egen erfarenhet

Då med de första två placeringarna på 1970-talet hade vi samma socialsekreterare i två år och sedan blev det ett byte men med ett väldigt bra överlämnande mellan dem. Vi fick erbjudanden om utbildningar och träffar som vi tyvärr hade lite svårt att gå på då det mesta ordnades i och runt Göteborg. Men vi fick alltid ersättning för utbildningar vi ville gå på närmare oss. Socialsekreteraren sökte bidrag ur fonder till semesterresor för oss hela familjen. Vi fick alltid ersättning för mat och resor när föräldrarna kom och bodde över hos oss eller när vi åkte till barnens far- och morföräldrar som vi hade väldigt bra kontakt med. Socialsekreteraren kom och var hos oss under två dagar i samband med övervägandet var

6:e månad. Hon hade gott om tid att handleda oss, prata med barnen och planera för de närmaste 6 månaderna. Vi hade sedan samma socialsekreterare under båda barnens placeringstid. Placering nr. 1 fick avbrytas redan då barnet var 14 år då hon kom in i narkotikamissbruk. Då kom det fram att barnet varit så påverkat av narkotika vid födseln att det hade haft svår abstinens den första tiden. Hon var med andra ord "nykter narkoman" upp till 14-års ålder och då behövdes det inte mycket förrän hon utvecklade ett beroende. Placering nr 1 har som vuxen utbildat sig till språklärare och är nu åter en del av vår familj.

Placering nr 2 utvecklade med tiden ADHD-liknande symtom som är vanligt vid FAS - diagnos, Fetal Alcohol Syndrom, men den diagnosen fanns ännu inte i Sverige utan han fick diagnosen DAMP som idag bytt namn till ADHD. Vid 7 års ålder kidnappades han av sina föräldrar och var borta i fjorton dagar. En händelse som verkade gå ganska obemärkt förbi, men som sedan i 12-årsåldern utvecklade sig till mycket svåra psykotiska symtom. Placeringskommunen fanns hela tiden med och stöttade oss och vi fick en väldigt bra barnpsykolog som hjälpte oss under många svåra år. På den tiden var det inte alls vanligt att barn behandlades med mediciner utan han började tidigt i tonåren att självmedicinera med sprit. Vid 18-års ålder var han alkoholist. När han tagit studenten var hela vår familj hembjuden till vår socialsekreterare på god mat och där var också den gode man pojken haft. Ett mycket fint avslut på en lång placering för oss alla inklusive våra biologiska barn som tyckte mycket om socialsekreteraren. De hade ju träffat henne regelbundet under hela deras uppväxt. Som avslutning på dagen fick vi biljetter till Liseberg där vi tillbringade eftermiddagen och kvällen. Men tack vare att socialsekreteraren under alla år haft regelbunden kontakt med oss stöttade hon oss, trodde på oss och trodde på att det bästa för pojken var att bo kvar hos oss så kom vi tillslut igenom de svåra åren. Detta också tack vare att vi fått bra handledning och hjälp av barnpsyk och nykterhetsvården. När han var omkring 25 år var han helt nykter och genom bra stöttning på arbetsförmedlingen hade han fått en praktikplats på en fritidsgård som drevs av IOGT-NTO och där krävdes absolut nykterhet. På praktikplatsen träffade han sin sambo och han och hans sambo driver nu fritidsgården tillsammans och de är sedan drygt 10 år tillbaka själva förstärkt familjehem med tre placeringar och två vårdnadsöverflyttade barn.

Med placering 3 gick det relativt bra det första halvåret. Vi hade mycket bra och tät kontak med socialsekreterarna eftersom uppdraget var förenat med stora risker pga. föräldrarnas missbruk och pappans psykopati. Soc. ordnade så vi fick bra kontakter på BUP för handledning och vi var på många utredningar på sjukhuset med pojken. Det visade sig också att han var laktosintolerant och hade barnpilepsi som troligtvis skulle växa bort. Efter några år fick han ett språk men han har en lindrig hjärnskada och har gått på särskola och särgymnasium. När placering nr 4. kom blev pressen på oss hårdare. Föräldrarna gick isär och det började en kamp mellan dem som gick ut över pojkarna och oss. Hoten mot oss blev grövre och otäckare. Pappan hotade även soc. och flera gånger anmäldes han för olaga hot. Ibland blev han åtalad och var inlåst kortare perioder på psykiatrisk vård, men han fortsatte så fort han kom ut. T.ex. kunde han vid samtal med den äldsta pojken säga att han skulle gå och dra ur kontakten till frysen så maten skulle bli förstörd eller att han skulle ordna med översvämning i badrummet. Han kom på besök utanför umgängestider och han åkte omkring utanför vårt hus på nätterna. Vi fick direktnummer till polisbil som var i tjänst på kvällar och nätter. Sådana placeringar orkar man inte med om man inte har full stöttning från socialsekreterare och deras chefer. Efter några år slutade den ena handläggaren och vi

fick en ny lika bra. Efter ytterligare något år slutade även den andra och det kom en ny som också var bra. Hoten från pappan blev så allvarliga och vi hade tillåtelse att åka iväg och ta in på hotell vart vi ville om vi kände att situationen var ohållbar. Detta hände vid ett tillfälle och vi fick vara borta en vecka innan polisen hade kunnat omhänderta pappan. Det blev rättegång och då var socialchefen med som stöttning till oss. De sista åren hade vi bara en socialsekreterare som fanns kvar ända tills den äldsta pojken kommit på plats i samhället med daglig verksamhet, boende, aktivitetsersättning m.m. och den yngste hade fått lägenhet och kommit in på arbetsmarknaden genom en praktikplats. Den äldste vid 24 års ålder och den yngste vid 22 års ålder. Nu har jag två små flickor på avlastning en helg i månaden från samma kommun. Lika bra introduktion med träff på soc. med barn, förälder och handläggare. Dock inget hembesök av soc. men jag fanns ju i deras papper sedan lång tid tillbaka. Vi fick sköta inskolningen själva som det passade oss och det funkar väldigt bra.

Placering nr 5, 6 och 7 är från samma kommun och det är en katastrofkommun. När placering 5 kom fungerade information och stödet mycket bra. Han var nyss fyllda 3 år. Pojken hade mycket stora behov och han fick vara kvar på sin gamla förskola efter flytten till mig. Han fick vara där 15 timmar/vecka. Detta var hösten 2005 och vi skilde oss och jag flyttade till ett annat hus i området. Vi hade regelbundna möten med handledare, mamma, förskola och mig, ibland på förskolan eller på socialkontoret och handläggaren kom ofta hem till mig på möten. Soc. ordnade utredning på BUP och jag fick en kurator som jag gick på regelbundna samtal hos. Vi kom in på habiliteringen och vi hade regelbundna träffar på BUP när utredningarna var klara. Med placering 6 fungerade det också mycket bra i början och vi hade regelbundna träffar med biologpappan. Mamman begärde att pojken skulle få flytta till henne vid flera tillfällen i början av placeringen. Tre gånger beviljades det. Dag och tid var bestämt men vid varje tillfälle uteblev hon. Med placering 7 behövdes det ingen stöttning eller hjälp och det blev ju en privatplacering utan inblandning av soc. Uppdraget var ett kontaktpersonsuppdrag som upphörde när pojken gått ut gymnasiet. Från 2011 är denna kommun den absolut sämsta på alla sätt. Som bilaga lägger jag till det som hände med placering nr. 5 och hur det ser ut nu.

4. Finns det något positivt med att vara familjehem. I så fall vad?

Egen erfarenhet

För mig är det nästan bara positivt att vara familjehem. Vi gör skillnad för framför allt barnen som bor hos oss. Vi har aldrig vänt oss till någon kommun eller organisation för att få en placering. Slumpen har gjort att det alltid varit soc. som tagit kontakt med oss och att de då haft barn som de tyckt skulle passa hos oss. Som familjehem får man ta del av många insatser runtomkring de placerade barnen och deras biologiska föräldrar och nätverk. Flera av föräldrarna vi haft till barnen har lärt mig mycket om vad orättvist livet är och vad det betyder att få en bra och trygg start i livet. Tack vare alla kontakter genom de placerade har jag lärt mig massor om hur samhället fungerar och var man kan söka hjälp om det behövs. Eftersom umgänget med föräldrarna ofta bestäms av en dom i rätten och inte ensamt av soc. så har vi haft umgängen med en förälder regelbundet en lördag eftermiddag/månad oavsett om föräldern varit på häkte, i fängelse eller i sluten psykiatrisk vård. Ett år skrev jag upp alla kontakter jag hade utanför hemmet med mitt biologiska barn när han var 12 år. Det var 4 st. Så räknade jag alla kontakter jag haft med placering nr 3, också 12 år gammal och

med en autismdiagnos. Med honom hade jag haft 56 olika kontakter (personer) under ett år. Många av kontakterna hade telefontider som skulle passas och telefonkö för att få prata med. Otaliga samtal som jag fått ringa många gånger innan jag fått tag på den jag sökt. Under året byttes också viss personal ut så vi fick börja om från början med att berätta om barnet då inte allt, och kanske inte det vi tyckte var av vikt, skrivits in i akter och journaler. Det mest positiva tror jag, är när kvittot på att det gått bra för barnet som varit placerat kommer. När de kommer hem till oss med sina familjer och berättar med värme om sin tid hos oss. Jag mår också bra av att få vara behövd. Jag har fått vara småbarnsförälder under 70-, 80-, 90-, 2000-, 2010 – talet vilket har inneburit att jag varit delaktig i "dagis" förskolans, grundskolans, gymnasiets utveckling under hela mitt vuxna liv. Har haft barn i samma byskola varje läsår från 1979 och har fortfarande i 2½ år till. Svårt att beskriva, men att få ge och ta kärlek och värme, att få lotsa ett vilset och många gånger sargat barn/ungdom till ett bra vuxenliv. Vi har alltid haft ett öppet hem för biologföräldrar och andra närstående i barnens nätverk.

Framför allt har vi, och nu på senare år jag själv, haft förmånen att få bestämma hur och var jag ska leva och vilka jag ska dela mina dagar tillsammans med. När det känts tungt har jag stannat upp, satt ner foten och tänkt till vem det är som styr mitt liv. Är det jag eller drivs jag bara med av vad andra kräver av mig. Det är inte de soliga sommardagarna jag tillbringat vid sjön med glada friska lekande barn som gett mig den livserfarenhet och glädje livet gett och som jag känner idag. Det är alla kriser vi kommit igenom som gör att jag inte ångrar en dag under alla mina år som familjehem och skulle jag få leva om mitt vuxenliv skulle jag vilja leva det precis som jag fått gjort nu.

5 Finns det något negativt med att vara familjehem I så fall vad?

Egna erfarenheter

Att hemmet är en arbetsplats och ett offentligt rum. Vi lever med att andra har full insyn i vårt familjeliv genom att soc. kommer hem till oss var 6:e månad för övervägande. Vi har alltid velat ha övervägandesamtalen hemma hos oss helst tillsammans med biologföräldrarna också. Då kan soc. se hur samarbetet med föräldrarna fungerar, barnets reaktioner på föräldrakontakten och för barnet är det mer naturligt att vara i sin hemmiljö och prata med "tanterna" som de kallar soc. Barnet kan på ett naturligt sätt gå ifrån och leka med sina kompisar och vi vuxna kan fortsätta med "vuxenprat". De perioder vi haft fler placeringar från samma kommun men som inte är placerade samtidigt och placerade från en annan kommun har vårt hem under vissa perioder varit platsen för "arbetsplatsmöten" varannan - var tredje månad. Socialtjänsten kollar även av så att barnen har t.ex. egna rum. De brukar också gå undan för att prata enskilt med dem. Det är ju bra, men hur ärligt är det? När 5:e och 6:e socialsekreteraren på 7 månader kommer och säger " du förstår att jag vill prata med dig om hur du trivs här. Är de snälla mot dig? " En del ger dem också sina mobiltel.nr så att de ska kunna kontakta dem om det är något de vill ha svar på eller något som inte är bra. Viken förälder är alltid snäll och ingen frågar våra biologiska flera gånger varje år hur de trivs med att bo i sitt hem. Det innebär en oro för många barn då de kanske fått flytta från ett eller flera hem av helt andra anledningar än soc.tantens frågor. Men i barnets värld kan de tro att det är därför att de kanske klagat på veckopengen eller att de inte får ha plattan längre än till 6 på kvällen m.m. Personer som ska prata med barn om så svåra saker ska vara utbildade för att samtala med barn. De ska genom kroppsspråk och

barnets samspel med de vuxna kunna läsa av det som finns i kroppsspråket och inte bara vad som sägs i ord. Vissa perioder i våra biologiska barns liv har de upplevt det jobbigt med att alla olika socialarbetare även ska prata med dem om hur de mår och vad de tycker om att ha de placerade barnen boende hos oss. Tonåringar tål i vissa perioder inte ens sig själva och ännu mindre de i sin närhet. Så kan det vara i vilken familj som helst.

Vi har haft barn till aktivt missbrukande föräldrar, psykopatisk förälder, en förälder som är både mytoman och kleptoman. Den psykopatiska föräldern till placering 3 och 4 har under 20 års tid hotat oss och våra biobarn i de perioder han vistats utanför fängelse och psykiatrisk vård. Inga av våra barn har då fått gå till kompisar, träningar eller varit ute på raster utan att vuxna varit med dem. Vi har fått vara mycket försiktiga och uppmärksamma när vi vistats ute. Efter att hans barn flyttat ut i egna boenden har hotet mot mig fortsatt. Mordhot, hot om att göra våra biologiska barn illa, hot om att bränna ner huset mm. Eftersom jag nu inte har något soc. som kan stå för anmälningarna så får jag själv anmäla hoten och bekosta och ordna med advokat mm. Även kontakta åklagaren var 6:e månad för att få reda på om den psykiatriska vården upphört eller om permissioner med frigång beviljats. Våra nu vuxna placeringar och biobarn oroas för mig och den placering som jag har nu under de perioder han vistas ute i samhället. Nu är han sedan snart tre år intagen på sluten psykiatrisk vård efter att i tre år efter att hans pojkar flyttat från mig till eget boende hotat mig och även varit på min gård vid flera tillfällen. I samma mål dömdes han för att ha jagat sin granne med yxa så det är inte tomma hot.

Är man familjehem så måste båda vuxna i familjen orka, ha intresse av att vara familjehem och inte bli allvarligt sjuka för att familjehemsvården ska fungera optimalt. Det är inte heller så många av oss som under ett helt arbetsliv umgås med sina arbetskamrater dygnet runt och året runt. Vi ställs inför många prövningar i livets alla skiften och efter en period med flera dödsfall i vår familj och placering nr 2:s pappas hastiga bortgång började vårt äktenskap svikta. Placering nr 3:s och 4:as biopappas hot blev allvarligare och vi fick fly hemifrån under en vecka och efter det fick min make en allvarlig blodförgiftning med följdverkningar och kort därefter en mycket svår hjärtmuskelinflammation som förstörde en stor del av hjärtmuskeln och som gjorde att han inte klarade av att leva tillsammans med två placerade barn på väg in i puberteten och med autismdiagnos på den ena och Aspergers syndrom på den andra och med deras psykopatiska pappa som trakasserade oss. Vi hade också en nyplacerad treårig pojke som vi varit kontaktfamilj till och den pojken hade inte fått sina diagnoser än, men vid 10 års ålder hade han ADHD, autism, ODD (trotssyndrom) och Tourettes syndrom (ticks). Denna omtumlande tid utan plats för återhämtning slutade efter 33 års äktenskap med skilsmässa. Jag flyttade då med de tre placeringarna och tre kontaktbarn som vi också hade då. Jag har sedan dess varit ensamstående familjehem och under de här åren har jag fått en ny placering och kontaktbarn.

Till det negativa med att vara familjehem är när vi familjehem inte lyssnas på. När vi inte räknas med i det tredelade föräldraskapet som är runt de placerade barnen. Vi som lever med den placerade 24/7 och som får hämta upp barnet gång på gång när de t.ex. måste åka på dåliga umgängen som inte gagnar barnet utan bara är för att biologiföräldrarna genom umgängesdomar ska ha umgänge. Det är svårt att leva som en vanlig familj som det ofta står i annonser där man söker familjehem. Ingen vanlig familj har så mycket kontakt med socialtjänsten och inte heller så ofta som våra familjer. Vanliga familjer umgås inte heller så

ofta med grovt kriminella missbrukare som vi måste göra. Jag har ofta fått höra att vi som familjehem inte är part i målet och att vi inte har någon talan utan det är föräldrarätten som gäller och att vi bara har uppdrag och att det är soc. som bestämmer. Det är kommunen som placerat 5, 6 och 7 som har sagt så upprepade gånger efter att det kom nya handläggare 2012

Allmänt genom kontakter och telefonsamtal eller mail till kansliet

BBIC är väldigt bra, men få kommuner använder det på rätt sätt i sitt arbete. Föräldrarätten upplevs alltför stark.

6. Vilket stöd är viktigast för familjehemmet att få från socialtjänsten?

Egna erfarenheter

Att det finns personal som man kan nå, framför allt när akuta saker händer och att de svarar snabbt om man pratat in på telefonsvarare eller mejlat till dem. Om de inte finns på plats ska en telefonsvarare meddela när de väntas tillbaks och mejlar man och personen inte är på plats inom rimlig tid, vid sjukdom eller t.o.m. slutat ska man få besked direkt att mejlet inte kunnat levereras. Det hände mig i våras att jag mejlade från februari till april till den socialsekreterare jag trodde att jag hade. Hon hade blivit sjukskriven i slutet av februari och ingen ny hade kommit i stället. Jag ringde också och pratade in på telefonsvararen men ingen ringde tillbaks. Jag ringde också till expeditionen och de lovade att någon annan socialsekreterare skulle ringa upp mig men inget hände. Jag ringde igen till expeditionen och mitt ärende var att jag ville ha uppräkningsen av arvodet och omkostnadsersättningen som vi skulle ha från 1:e januari. Vid andra samtalet med expeditionen lovade personen som tog emot mitt samtal att hon själv skulle ordna det med lönekontoret. Nu är det snart november och jag har fortfarande inte fått ökningen. Jag vet också att den socialsekreterare jag har nu och som jag inte har träffat har varit sjukskriven stor del av den tid hon varit anställd och nu går hon hem på graviditetsledighet vilken vecka som helst och jag vet inte om det finns någon ny. Tur att jag inte har behövt komma i kontakt med soc. i något allvarligt ärende. Mejl till FaCO. Vi har fått frågan från flera familjehem vad som egentligen är barnhandläggarens (barnföljarens) uppgift. Familjehemsföräldrarna upplever nu att de fått ännu en person som motarbetar dem. Familjehemmets handläggare och barnets handläggare har sin arbetsplats på samma ställe och det har upplevts som att de liar sig mot familjehemsföräldrarna.

Svar från FB-grupper

– Tillgänglighet är viktigast anser alla som svarat på frågan i en grupp på FB. Uppbackning kommer därefter. Därefter tillit till och förtroende för oss som familjehem. Högt upp kommer också engagemang och delaktighet

– Stödet är viktigast. När man ber om hjälp, att man får hjälp. Allt ifrån att ordna pass, en remiss till utredning vid misstanke om diagnos, stöd vid umgänge och att man blir lyssnad på när man berättar vad som händer i barnet när det händer saker exempelvis vid umgänge. Att de då agerar och stoppar, berättar hur de ska hantera situationen och hur vi ska agera. Att de ger verktyg så att man kan lyckas med sitt uppdrag, ex. lönebortfall, handledning, förhöjt arvode så att man kan sänka sin arbetstid, när man har mycket som snurrar runt placeringen.

- Två personer som känner oss och telningen utan och innan. Lita så pass mycket på oss så man kan ta mycket småbeslut själva.
- Lyhördhet för den specifika familjesituationen man är i. Bli sedd och hanterad som en resurs och tillgång, att de är rädda om en utifrån det.
- De ska ge uppmuntran ge oss kunskap och vara lyhörda lojala och ha ett varmt engagemang.
- Tillit till att vi fattar rätt beslut.
- De ska ha bra syn på oss som en förlängd arm. Förståelse för vad vi gör.
- Barnens behov i Centrum.

7. Hur upplever familjehemmet stödet från skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst till barn i familjehem?

Egna erfarenheter

Jag har delvis svarat på det på andra ställen i formuläret.

8. Förekommer stöd från myndigheter för att barn och ursprungsföräldrar ska kunna återförenas (beskriv)? Om ja, hur upplevde ni stödet?

Ja. De får stöd i att bli drogfria om de vill, de får lägenhet med socialt kontrakt som de ska kunna ta emot sina barn i på umgänge och de får pengar till mat under umgänget och extrapengar för att kunna ge julklappar och presenter. Men det räcker inte för att bryta det sociala arvet. De barn vi har haft placerade är alla barn till föräldrar som själva växt upp i missbruksfamiljer eller själva varit placerade i familjehem och de har alla tidigt i sina liv varit i kontakt med socialtjänsten.

Nej. Ingen av de föräldrar vi haft till våra placeringar får det långsiktiga stöd de behöver för att bryta missbruket och det sociala arvet. All hjälp de får är frivillig och kan avslutas när föräldern inte vill eller orkar längre. Ofta är mönstret att de får vård genom LVM och är på behandlingshem i sex månader. Då återupptar de kontakten med det placerade barnet och lovar att barnet ska få flytta hem snart. Likaså om de döms och sitter i fängelse. Då är det täta telefonkontakter. När de kommer ut så har de ofta fått ett boende där de som i min placering nr 6:s fall. Vi besöker henne i den lägenhet hon fått efter att ha varit på behandlingshem i sex månader och där hon då möblerat med säng, tv och tv-spel t.o.m. egen handdukshängare och handduk med hans namn på och egen tandborste i tandborstglas finns på toan. Min placering oroas mycket av det och han har bara bott med sin mamma sina första åtta månader av sitt liv och vid just detta tillfälle var han åtta år. Så är det mycket telefonsamtal och umgänge under ett par månader. Sedan blir det längre tid mellan samtalen och hon uteblir på umgängen. Hon ringer inte återbud utan vi åker till hennes lägenhet men ingen öppnar när vi ringer på. Pojken blir ledsen och vi letar efter henne i affären och hos vänner till mamman. Sedan kan det dröja ett år eller mer så återupptar hon kontakten för hon är på behandlingshem igen. Så här har det hållit på för

denna placering sedan han kom till mig när han var 2½ år. Det har också gjorts hemflyttningsförsök vid tre tillfällen då jag packat hans tillhörigheter och vi väntar på att hon ska komma och hämta honom. Då har vi någon vecka innan varit på avslutningssamtal på soc. där vi bestämt hur det ska gå till. Men när dagen har kommit och hon ska komma och hämta honom har hon varken hörts av eller kommit. Då var han yngre så han förstod inte fullt ut vad som var på gång. Nu har han själv vid sista övervägandet sagt till socialtjänsten att han vill bli vårdnadsöverflyttad till mig och det står med i övervägandet.

9. Förekommer stöd från myndigheter för att unga ska kunna flytta till eget boende från familjehem (beskriv). Om ja, hur upplever ni stödet?

Ja. Med min placering nr.3 en kille med autism. Där tog varje myndighet ansvar från början såsom BUP, SOC. grundskolan, särgymnasiet och redan sista terminen på gymnasiet ordnade skolan föräldramöten för oss med yrkesvägledare, LSS:en och ansvarig för daglig verksamhet och ansvarig för verksamhet med särskilt stöd. Så när skolan var slut visste jag precis vart jag skulle vända mig för att söka aktivitetsersättning, vem jag skulle kontakta på arbetsförmedlingen m.m. Ställde honom i bostadskö och när han var redo för att flytta till egen lägenhet fick han en lägenhet med eget kontrakt. Under två år var jag god man till honom för att kunna vara med och stötta upp på möten, lära sig betala räkningar, skriva avtal på el, telefon mm. och att deklarerar. Att slussa in honom i samhället.

Nej. Jag blev särskilt förordnad vårdnadshavare till en kille som gick i nian. Båda hans föräldrar hade dött och han var placerad i ett familjehem sedan många år tillbaka. Jag var med på möten i skolan och det var helt klart att han inte skulle kunna gå i gymnasiet utan att ha en assistent. Han hade haft en assistent sedan han var tolv år. Han hade godkända betyg så han kom in på en linje som alla visste att han inte skulle klara av utan mycket hjälp. Kommunen nekade honom assistent pga. av kommunens dåliga ekonomi. De ansåg att skolan skulle stå för assistent. Det gjorde inte skolan eftersom den ligger i en annan kommun. Den enda hjälp han kunde få där var att gå till studiegården och få hjälp. Detta skulle han inte klara av utan han skulle behöva ha ett hjälpjag hela tiden. Eftersom familjehemmet inte fick de resurser som behövdes så de upp honom. Då ville kommunen placera honom hos mig eftersom jag var SFV för honom. Jag sa nej för jag insåg att jag aldrig skulle klara av att ge honom det han behövde pga. av diagnoserna. Bland annat svår dyslexi. Jag hade också en yngre placering då. Då fick han flytta till ett HVB-hem och börja gymnasiet där. Det hemmet låg 10 mil från där jag bor. Han skulle vara hos mig varannan helg på umgänge. Han hade flickvän här i byn så ett dygn var han hos henne och ett dygn var de här båda två. Jag fick hämta och lämna vid bussen och det blev tolv mils bilkörning varannan helg. På lov var det utökad tid hos mig. Jag fick inget kontaktfamiljsavtal och ingen ersättning för soc. ansåg att jag skulle ha ersättning från överförmyndarnämnden. Den ersättning jag fick för uppdraget SFV från överförmyndarnämnden var en årsersättning på ca 1000 kr för att bevaka att han fick sin barnpension och att bevaka bodelningen efter hans mamma och redovisa till överförmyndarnämnden varje årsslut. Det gick inte att diskutera med soc. att överförmyndarnämnden inte betalade för uppdraget kontaktfamilj. Det byttes handläggare flera gånger på mycket kort tid. Eftersom inget hände skrev jag själv ett avtal och skrev vad jag ville ha i ersättning/månad och att jag skulle ha det retroaktivt. Jag fick bara retroaktivt för nio månader bakåt och inget för utläggerna för resorna till HVB-hemmet för planeringsmöten. Så nu i juli fyllde han 18 år. Vi hade ett möte här i min kommun i juni och där bestämdes att jag skulle fortsätta ha ett uppdrag för honom, men nu bara som

kontaktperson. Mötet var med en inhyrd socialsekreterare som gjorde ett övervägande då också. Men några veckor före 18-årsdagen rymde han från HVB-hemmet och personalen på hemmet ville ha ett omedelbart LVU på honom för han utsatte sig för mycket farliga risker genom ett gränslöst alkoholintag under några veckor. HVB-hemmet sökte socialtjänsten men det var semestertider och det fanns ingen som ens kunde svara på telefon. De mejlade men fick inget svar. På 18-årsdagen ordnade han så att hans arv, försäkringspengar och barnpensioner som sparats på kontot (ca 255 000 kr) sattes över på hans kort. Han köpte en bil som han åkte fast med för olovlig körning då han inte hade något körkort. Dagen efter åkte han fast igen och nu beslagtogs polisen bilen. Då köpte han en ny bil och den tankade han i en annan stad och smet från betalningen. På 2½ månad hade han gjort slut på alla pengar och hade jättestora skulder på obetalda bilskatter, bilförsäkringar, böter för oförsäkrade bilar och andra skulder. Kommunen som inte gick att nå har betalat 3 800 kr/dygn för en plats som inte utnyttjats sedan slutet av juni tills nu i slutet av augusti eller början av september efter att HVB-hemmet sagt upp platsen. Han bor nu hos en flickväns familj som är helt förtvivlade. Han är fortfarande skriven hos mig så jag får all post från olika myndigheter och polisen. Jag kan inte få honom bortskriven från mig, det måste han göra själv. Jag eftersänder nu all post till den familj han flyttat till. Min kommun kan inget göra för honom då han absolut inte vill hit till kommunen. Den kommun han vistas i vill inte heller ta ansvar för honom. Nu befinner han sig i ett ingenmansland och alla år i familjehem (från tre års ålder) är bortkastade då kedjan inte håller ända fram utan avslutas för tidigt.

10. Bör vissa grupper av barn få särskild hänsyn (t.ex. tonåringar, etniska grupper, tvångsplacerade, de med vissa funktionsnedsättningar)?

Jag förstår nog inte frågan riktigt, men alla de här uppräknade gruppernas individer ska ha det bästa som finns för dem allt efter deras behov i olika skeenden i livet. Socialtjänstlagen LVU-lagen, BBIC, barnkonventionen, skollagen, lagen om diskriminering finns för att skydda utsatta barn och unga. OM alla som kommer i kontakt med barn och unga i sin profession följde de lagarna skulle familjehemsvården fungera mycket bättre än den gör idag. När en handläggare bryter mot dessa lagar och föreskrifter händer ingenting. Handläggaren kan inte ställas till svars för "felbehandling" eller att hen bryter mot lagar eftersom det är nämnden som har det yttersta ansvaret. Och nämnden kan inte ställas till svars då de är politiskt valda och har uppdrag utan ansvar. Jag vill ha en lag (LEX-Sara) där enskilda tjänstemän kan åtalas och dömas om de inte följer lagarna. Vi anmäler gång på gång till IVO men de kan inte göra mer än utreda och visa på vilka punkter i lagarna de brister i och uppmana kommunen att rätta till felaktigheterna. Så granskar de igen och igen men inget händer. Min kommun är granskad i mitt ärende med placering nr 5 under fyra år men det kvarstår fortfarande lika många punkter i lika många lagområden som vid första granskningen. Enda skillnaden är att någon punkt har rättats till men då har det tillkommit nya i stället. I mitt fall avskedades tjänstemannen men hen fick ett nytt jobb på en annan kommuns socialtjänst. Arbetade där ett tag men avskedades där också och anställdes på ett bemanningsföretag.

11. Är det något annat ni vill berätta om hur det är att vara familjehem?

Framför allt är det en mycket oplanerad resa som börjar för varje nytt barn som blir placerat hos oss. Inte i någon av de placeringar vi/jag haft har det blivit som det varit planerat eller som vi föreställt oss att det ska bli. Bara ett av barnen var från början tänkt att bli en

placering. De andra har kommit som kontakt/avlastningsbarn men som övergått i placering utom ett som inte beviljades familjehem utan blev en privatplacering utan vare sig ersättning eller stöttning.

Familjehemsvården idag grundar sig fortfarande på ett samhälle som fanns på 20–40-talet då det fortfarande var vanligt att mammorna var hemma med barnen på heltid. Vissa råd som ges idag finns redan i en handbok för fosterhem från 1919, så det är verkligen på tiden att synen på familjehemsvården förändras för att passa dagens och framtidens familjehemsvård. Det räknades då som ett kall och det var inte det vi idag kallar vård i familjehem. Dagens familjehemsvård har mycket större krav och insatser då de barn och unga som placeras nu har mycket större svårigheter och att samhället har förändrats och skolan ställer större krav på dem. Det ställs också mycket större krav på oss familjehem eftersom båda föräldrarna oftast måste ha lönearbete som ger en fast inkomst och tjänstepension och rätt till a-kassa. Vi lever oftare i nya familjekonstellationer med mina barn, dina barn och våra barn och det gör att det inte varken finns tid eller plats att ta emot en placering. Vi måste också orka helst till pension för vi är inte attraktiva på arbetsmarknaden om vi under en längre tid varit familjehem och inte varit aktuella på arbetsmarknaden. Om vi uppemot 50–55-årsåldern varit hemma och vårdat flera fosterbarn och inte varit ute i yrkeslivet har vi ingen yrkesutbildning eller erfarenhet att falla tillbaka på. Här är mina visioner om hur en bra familjehemsvård skulle kunna se ut i framtiden med de erfarenheter jag har av hur den har förändrats till det sämre under mina mer än 40 år som familjehem.

Visioner

I de bästa av världar skulle familjehemsvården se ut så här om jag fick bestämma. När en familj blir aktuell för kommunens socialtjänst genom att en anmälan kommit in från skolan, grannar, föräldrar eller sjukvården tas anmälan emot av en socionom som snabbt startar en basutredning. I akuta fall fattar nämndordförande ett beslut om ett omedelbart omhändertagande och barnet placeras i ett kontrakterat jourhem eller utredningshem. Om det konstateras att det inte finns ett akut behov av att omhänderta barnet skickas anmälan till en regional enhet (Landsting), ett Barnahus, som har till uppgift att opartiskt utreda både barnets behov och familjer som vill bli familjehem jourhem, kontakt- och avlastningshem. Till Barnhuset kopplas barnpsykologer, kuratorer, barnläkare, vuxenläkare, skolutredare, sjukgymnaster m.m. som behövs för att göra en heltäckande utredning av barnets behov. Barnläkaren utför den läkarundersökning som redan i dag ska göras men som utförs alltför sällan innan en placering. Kuratorerna ska kunna stötta upp och förbereda biologföräldrarna på vad som kommer att hända och att kanske få dem att förstå varför de blivit anmälda och varför ev. barnen tas ifrån dem. När alla de föreslagna instanserna träffat barn och föräldrar sammanställs det och skickas till kommunen som kan besluta vilka insatser familjen behöver. Blir det kontakt- eller avlastning, hjälp i hemmet (hemmahosare), utbildning för föräldrarna så ordnar kommunen med de insatserna genom sin socialtjänst.

Här på Barnhuset utreds också de personer som anmält sitt intresse att bli familje- eller jourhem. Uppgifter från belastningsregistret, kronofogden och försäkringskassan m.m. såsom ska göras redan idag men inte fungerar fullt ut. Familjehemmens erfarenheter av att vara familjehem och deras utbildning och ev. koll mot deras hemkommuns socialtjänst. Utifrån den djupgående utredningen på det tilltänkta familjehemmet får man en bild av

deras starka och svaga sidor. Familjehemmets önskemål om vilka placeringar de önskar sig läggs in. Allt samlas i den databas som finns på prov nu där kommuner kan gå in i en familjehemsbank och söka efter lämpliga hem som finns inom ett rimligt område för att det ska fungera med umgänge och socialens uppföljningsträffar.

I den bästa av världar ska ersättningen till familjehemsföräldrar vara på samma grunder som LSS fungerar idag. Mindre insatser som t.ex. avlastnings- och kontaktfamiljshem och stöd i hemmet (hemmahosare) arvoderas av kommunen på samma sätt som nu. Ersättningen för familjehemmen följer det avtal som finns för personliga assistenter. Då skulle vi kunna få en objektsanställning som betalas med en lön efter de behov barnet har när det placeras och som kommit fram i utredningen på Barnhuset. Om barnet bedöms behöva många och långa insatser från BUP, psykiatriker, habilitering, läkare, sjukgymnaster mm. kanske inte en förälder i familjehemmet kan ha en tjänst utanför hemmet. Då bedöms vårdbehovet till 100 procent och det ger då en heltidslön. Om vårdbehovet är lägre anpassas sysselsättningsgraden till behovet och objektsanställningen blir kanske 50 procent. Om objektet (placeringen) flyttar eller behoven av vård av barnet blir mindre och det anses att barnet inte kräver en person hemma på heltid så har familjehemmet rätt till a-kassa. Likaså omfattas man då av tjänstepension och arbetsskadeförsäkring som vi inte har nu. Då kommer man kanske ifrån de familjehem som har flera placeringar genom organisationer där ersättningen kan vara 15 000/ barn eller mer och de kan ha 4–6 placeringar. Det kan vara barn och unga med särskilda behov, men det kan också vara relativt lätta placeringar som kommuner fått lov att anlita företag för att de inte hittar eller hinner utreda egna familjehem.

Ersättningen (lönen) ska inte vara beroende av kommunens ekonomi utan på det behov placeringen har. Nu sitter socialsekreteraren mellan nämnden som har penningpåsen och barnets behov av ett kvalificerat familjehem där insatsen kräver mycket av familjehemmet. Ersättningen ska komma till kommunerna från staten på samma sätt som vid LSS-insatser. Som det är nu har kommunerna för några år sedan fått en stor pott pengar för att höja kompetensen för socionomerna, de har fått pengar för ensamkommande, och tidigare har de fått en stor pott pengar i samband med vanvårds- och upprättelseutredningarna för att vanvården i familjehem inte skulle upprepas. Men inga av dessa pengar är öronmärkta utan går in i kommunens gemensamma pengapåse och kan täppa till andra hål i kommunkassan. Det har också tagits fram en grundutbildning för familjehem, Ett hem att växa i, som alla både gamla och nya familjehem skulle erbjudas. Det utbildades i samband med det många personer som skulle hålla i utbildningarna för att de skulle ge en garanterat gemensam utbildning. Det är inte många kommuner som erbjudit sina familjehem den gedigna utbildningen utan när vi frågat runt så säger kommunerna de att de har egna utbildningar. Däremot har många företag utbildat sina familjehem och de fortbildar också sina hem efter grundutbildningen med bra föreläsningar inom områden som de förstärkta familjehemmen har behov av.

En önskan jag har är också att alla som har näst intill daglig kontakt med barnet så som skolan, fritids och familjehemmet, och de som har nära kontakt såsom biologföräldrar, skolsköterska, skolkurator, eller motsvarande kontakter om barnet är på "dagis" och de som träffar barnet på BUP, psykiatri som har hand om ev. medicinering föräldrarnas kurator(er) om de har varsin + ev. andra insatser som barnet eller familjen och socialtjänsten som är

ytterst ansvarig för placeringen, att alla eller så många som möjligt träffas ett par gånger per termin och stämmer av. Dels hur tiden före mötet har fungerat och vad som planeras framåt i tiden. Nu finns inget samlat grepp om vad som fungerar och vad som inte fungerar. Ofta är också den placerade med på dessa möten och de får höra på hur alla vuxna omkring tycker och tänker om dem. En av mina satt av sådana möten med upp till 9 personer och det var bara på ett möte på skolan. Ingen hade något positivt att säga om honom utan alla pressade honom att lova att förändra sig. Ingen av de vuxna föreslog något som omgivningen skulle kunna förändra för att det skulle bli bättre för pojken. När det är stormöten på BUP är det ännu fler personer med, men då brukar jag se till att inte barnet/den unge är med. Dessa regelbundna träffar visar också hur biologföräldrarnas förmåga att jobba för att barnet ska kunna flytta hem. Uteblir de ofta utan godtagbar anledning, kommer de inte på planerade umgängen fungerar inte umgängen hemma i deras miljö ska det efter tre år göras en ny utredning på barnet och biologhemmet och kan man inte se en vilja att förbättra hemmiljön eller en vilja att bli drogfri ska barnet vårdnadsöverflyttas om familjehemmet känner att de vill det.

När biologföräldrarna gör en hemtagningsbegäran och hemtagningsutredningen öppnas ska vi familjehem också utredas enligt BBIC-triangeln. Det som då kommer fram är så som det är i verkligheten nu för det placerade barnet. När samma triangel används för att se hur föräldrarnas förmågor att tillgodose barnets alla behov så är det antaganden, att man TROR att förmågan finns där. Likaså anser jag att vid varje hemtagningsbegäran ska en anknytningsutredning göras på barnet för att bedöma hur anknytningen till oss och till biologföräldrarna är. Oftast har barnet en fast anknytning till familjehemmet om det varit placerat länge men det betyder inte att föräldern inte ska få ta hem barnet även om barnets anknytning till bios är svag eller inte finns alls. Det betyder bara att barnet behöver en mycket längre utslussning till biologfamiljen om det anses att det ska tillbaka till föräldrarna. Det innebär också att biologfamiljen kanske behöver hjälp och stöd från t.ex. BUP under hemslussningstiden.

Om nu alla instanser gjort sitt i kedjan så har de barn som inte kunnat flytta hem igen till biologföräldrarna fått nya föräldrar genom vårdnadsöverflytt eller i vissa fall adoption. De som växt upp i familjehemmet ska inte skrivas ut från familjehemmet förrän dess mognad är så stor att det har möjlighet att klara ett vuxenliv. Om inte socialtjänsten kan finnas tillgänglig så finns möjligheten att få en förvaltare eller gode man under en tid. Familjehemmet kan också få ett kontaktfamiljsuppdrag under ett par år för att stötta upp.

När en anmälan kommer till soc. så är det i små kommuner väldigt svårt att få en opartisk behandling av sitt ärende. I min lilla kommun finns ingen socialnämnd utan tre personer sitter i ett utskott under kommunstyrelsen som fattar besluten. Utskottets ledamöter ska då besluta om sitt egna barns bästa kompis eller grannens barn ska t.ex. omhändertas. De personer som nu sitter i utskottet har väldigt lite kunskap om socialtjänstlagen, föräldrabalken och familjehemsverksamheten. De sitter på sina poster för att platserna i utskott, fullmäktige och nämnder SKA tillsättas av politiskt valda personer. Den enda vetskap detta utskott har idag är att pengapåsen är tom och att det inte finns pengar till insatser. Det finns inte kompetent personal på socialförvaltningen, ja inte personal över huvudtaget, som har utbildning för att göra utredningar och fatta beslut i barnärenden.

Som det är nu så går mycket tid åt till att leta familjehem. Det innebär också att flera kommuner kontakter samma familjer och gör sina egna besök och gör ev. en familjehemsutredning eller att de köper tjänsten av en konsult som gör utredningen. Det innebär nu när flera kommuner gjort egna utredningar att de utredda familjehemmen blir godkända för att ta barn från flera kommuner vilket innebär att de kommuner som har ekonomi att arvoda familjehemmet högst väljer familjehemmen att ta placeringar från. Nya familjehem som oftast inte vet vad det innebär att vara familjehem godtar ofta det kommunen erbjuder i arvode och omkostnadsersättning. Det kan innebära att familjen får sitt bostadstillägg indraget. Om någon av dem har en sjukersättning kan den minskas eller försvinna helt om man tar ett uppdrag. De inser inte heller att de ev. kommer upp i statlig skatt så de får högre beskattning. De vet heller inte att arvodet inte är tjänstepensionsgrundande och att vi inte har rätt till andra arbetsrättsliga fördelar som a-kassa och försäkringar. De godtar ofta rakt av det avtal de får utan att egentligen förstå vad SKL:s rekommendationer innebär och det ges ingen möjlighet att diskutera avtalet utan det bara lämnas eller skickas på posten för påskrift. De har kanske bara sett en annons och blir intresserade. Ofta har man inte diskuterat avtalets innehåll innan barnet placerats. Den information man får är att det utgår ett arvode som är beskattningsbart och skattefria omkostnadsersättning som ska gå till omkostnader för det placerade barnets utgifter. Det anses fortfarande skämmigt att prata pengar när det rör familjehemsersättningar. Eller som nu när det inte finns några socialsekreterare som kan göra utredningarna köper de familjehemstjänsten från företag och familjehemmet blir konsulentstött och på så vis förstärkt familjehem till en stor kostnad utan att kommunen får någon garanti på att familjehemmet verkligen är kvalificerade för svårare uppdrag. De familjehem med lång erfarenhet, bra utbildningar som ger hög kompetens för att ta hand om barn med diagnoser eller andra särskilda behov ska erbjudas de barn och unga som har behov av erfarna familjehem. Nu placeras alltför svåra barn i familjehem och när inte det finns personal som kan handleda och kommunerna inte köper in extern handledning blir det sammanbrott i familjehemmen och barnen får flytta runt.

F. Övrig information och huvudbudskap

Övrig information

Alltför många familjehem får helt utan kunskap och utbildning alltför svåra placeringar och när inte familjehemmet får kvalificerad handledning eller det inte finns personal inom socialtjänsten som känner till familjehemmet väl leder det till att familjehemmet inte orkar längre utan säger upp placeringen. I statistiken blir det ett sammanbrott i familjehemmet beroende på att familjehemmet inte orkar mer. Men den verkliga anledningen är att familjehemmet inte i tid fått den hjälp och stöttning som behövs för att orka vidare. Idag är det kris på de flesta socialkontor, personalen flyr, BUP är i kris, skolan är i kris. Eftersom det är så stor omsättning på handläggare finns det ingen som följer en placering över tid. Av de handläggare jag haft under de fyra sista åren från min kriskommun har jag inte pratat med flera av dem, inte ens haft ett namn på ett par av dem. Jag har inte träffat alla och det är bara en jag haft mer än ett möte med. Och då har det gällt två placeringar.

Många familjehem vet inte vad det innebär att leva med placeringar i skyddat boende. Det ställer mycket stora krav på familjehemmets alla medlemmar och även släkt och vänner. Detta har blivit ett större problem nu när många tar kort med sina mobiler och lägger ut kort

på sociala medier. Att ha barn placerade i skyddat boende innebär att familjehemsföräldrarna t.ex. inte kan ha uppdrag i föreningsstyrelser i sina egna namn, att de får posten till postfack i Stockholm att de inte får vara med på medlemslistor i föreningar mm. Det är inte så många som förstår den verkliga innebörden av det hela och om det blir en långvarig placering kan det gälla i många år.

Under några månader var jag mentor till ett familjehem som hade en placering genom en organisation. En ung man på 19 år som från det att han var 11 år varit på 22 familjehem, HVB-hem, behandlingshem och SIS-institutioner. Han kom till detta familjehem direkt från ett SIS-hem. Hans mamma hade sedan pojken var ung försett honom med narkotika. Han kom till ett familjehem utan större erfarenhet av barn/unga med så svår bakgrund och familjehemspappan var rädd för placeringen och han accepterade inte att pojken fanns i familjen. Det hittades också kanyler på pojkens rum och han var inte alltid drogfri. Det sattes in mycket resurser i familjehemmet och det började fungera bättre för den placerade. Mitt uppdrag fick ett snabbt slut då pojken, som hela tiden mobbats av familjehemspappan, slog ner honom när vi skulle ha ett möte där familjehemsföräldrarna skulle ställas inför ett ultimatum att inte familjehemspappan fick vara kvar i hemmet eller att pojken skulle få flytta. Pojken var så rädd att få flytta från hemmet där han trivdes, hade en hund som han var med familjehemsmamman på utställningar med, skulle börja skolan och var i det närmaste drogfri att han inte orkade se familjehemspappan. Hur kan en kommun godkänna ett oerfaret hem att ta emot så svåra placeringar. Efteråt visade det sig att de haft två placeringar innan där det också slutade i totalt sammanbrott. Det visade sig också att fast familjehemmet fått lova att inte ta in någon mer placering så hade de en ensamkommande boende hos sig sedan någon månad tillbaka. Familjehemsmamman jobbade ofta natt och hade så absolut ingen koll på vad som hände när pojken var ensam med familjehemspappan. Dessa felbeslut av nämnden drabbade nu ytterligare en placering som fortsätter att vandra runt på institutioner.

I ett aktuellt fall där föreningen försökt hjälpa ett familjehem som fick en pojke placerad hos sig 1998. I avtalet står att de ska få ersättning enl. kommunförbundet som det var då som gav ut rekommendationerna. Men siffrorna som var inskrivna i avtalet var flera hundra under rekommendationerna. Detta uppdragades inte för än nu, 2016 när familjehemmet gick med i en grupp på FB. Bara under de tre senaste åren har familjehemmet gått miste om ca 78 000 kr i arvode och omkostnadsersättning. Det enda de skulle få retroaktivt var en månad bakåt och sedan få rätt ersättning de 6 månader som var kvar av placeringen. Avtalet har skrivits om fyra gånger under placeringens gång då det tillkommit autismsdiagnos och i varje avtal skrivs det in att ersättningen är enl. rekommendationerna. Familjehemmet har i god tro skrivit på för de har förlitat sig på att de uppgifter de fått stämmer. Enligt en jurist vi anlitat är detta ett avtalsbrott och familjehemmet kan ta det vidare till domstol men om de då förlorar kan de komma att få betala kommunens rättegångskostnader. Detta är ett typiskt exempel på ett nytt familjehem som inte ens kom på tanken att en kommun skulle kunna "lura" eller undanhålla familjehemmet de rättigheter som skrivs om i avtalet.

Ytterligare ett exempel på ett familjehems utsatthet:

En ensamkommande pojke bodde på ett HVB-hem och han hade en god man. Pojken mådde fruktansvärt dåligt på HVB-hemmet och var på väg att gå in i en psykos. Då beslutades att han skulle flyttas till ett familjehem. Hans gode man blev då utredd och godkänd av

kommunen och pojken flyttade dit i mars 2016. Han fick då en ny god man. Inget avtal skrevs utan familjehemmet informerades muntligt att det utgick ett arvode och en omkostnadsersättning. Inget avtal och ingen ersättning betalades ut. Familjehemmet kontaktade oss i föreningen och efter påtryckningar fick familjehemmet efter tre månader ett avtal som skulle ge 3 500 kr minus skatt i arvode och ingen omkostnadsersättning mer än de 61 kr/dygn från migrationsverket som de som bor på HVB-hem får. De 61 kronorna ska räcka till mat, kläder, nöjen, busskort, del i hushållet och fickpengar. Som god man har man ca 3 000 kr/månad i arvode men då bor ju inte den ensamkommande hos gode mannen. Gode mannen har ju heller inget försörjningsansvar för sin huvudman. När vi i skrivelse till kommunens tjänstemän och politiker i nämnden påtalade att SKL:s rekommendation var ett arvode på drygt 7000 kr/månad och en omkostnad 4 430 kr/månad och att kommunen ska utrusta den placerade med en basgarderob för årstiden. Till svar fick familjehemmet att de inte följde SKL: rekommendationer och att de inte skulle få någon mer omkostnadsersättning än den från migrationsverket. Hon anmodades att söka bidrag från migrationsverket till kläder, busskort och en cykel för att kunna ta sig till skolan. Hon sökte men fick avslag och de svarade att det är kommunens ansvar att utrusta den placerade ungdomen och att betala ut arvode och omkostnadsersättning. Om familjehemmet inte skrev på avtalet skulle de inte få något arvode alls och de skulle inte få ersättning för den tid som han bott där (5 månader). De fick också en genomförandeplan som de skulle skriva på. I den står det att de ska ge placeringen möjlighet till en aktiv fritid. De ungdomar som bor på HVB-hemmet hade fått träningskort på gym till badhuset. Dessutom hade HVB-hemmet en buss så de kunde åka på utflykter. Tillslut skrev de på och när avtalet kom i juli fick de retroaktivt från mars men ingen ökning av arvodet och ingen ökad omkostnadsersättning. Som familjehem har vi inget försörjningsansvar för de placerade barnen. Vi hjälpte till med en IVO-anmälan men vi har inte fått svar ännu. Vi har också gjort en DO-anmälan på att den ensamkommande särbehandlats i förhållande till de andra ensamkommande som bor på HVB-hemmet. Vi har också anmält dem för diskriminering att inte hans familjehemsvård värderas lika mycket som personalens vård på HVB-hemmet. Likaså har vi anmält att de särbehandlar familjehemmet som inte får samma ersättning som övriga familjehem som har uppdrag från kommunen och för diskriminering att vårda en ensamkommande i familjehem inte värderas lika högt som en placering av ett svenskfött barn.

De som hade förstärkta uppdrag åt Västerås kommun fick efter semestern 2015 en överraskning när de fick löneutbetalningen för juli månad. Omkostnaden var sänkt med flera tusen kronor/placerat barn. Familjehemmen hade avtal med en månads uppsägningstid från vardera hållet. Men kommunen hade ändå bara dragit bort delar av omkostnaden. En familj hade tre placeringar och de fick ett avdrag på 6 000 kr/månad. Förklaringen var att kommunen skulle lägga sig på samma omkostnader som angränsande kommuner ersatte sina familjehem med. Inte att de placerade barnens behov hade minskat. Familjehemmen gick ut i pressen och de protesterade men kommunen ändrade sig inte och det var flera familjehem som sa upp sina uppdrag och många familjehem avstod från att ta barn från Västerås.

I min bekantskapskrets: Ett barn som utsatts för sexuella övergrepp från 1½ års ålder och det upptäcks vid barnets 4-årskontroll att hon varit utsatt. Pappan var det som förgripit sig på flickan. Han erkände och fick sitt straff. Barnet bodde kvar i familjehemmet och när pappan sonat sitt brott så tvingades dottern till umgänge trots att hon var livrädd för pappan. Hon

hade inte fått någon hjälp till bearbetning efter övergreppet. Inför varje umgänge blev flickan mycket orolig och hade fruktansvärda mardrömmar både före och efter umgänget. Före umgänget kräktes hon och blev apatisk och gick in i ett autistiskt tillstånd. Men umgängesdomen gällde och ingen satte barnets behov i centrum.

Från FB-grupp

– Vi fick inte ens säga hej då för mamman ville inte att barnet skulle bli ledsen. Ingen kontakt alls. Fick inte ens skicka kort vid födelsedag. Bodde här när barnet var mellan 2–5 1/2 år Går inte bra vad jag hört. Den värsta dagen i mitt liv. Lämnade barnet på förskolan på morgonen och fick aldrig mer se hen... men en dag ska vi leta upp hen. Men då lär hen hata oss, bio har inte direkt pratat gott om oss. Handläggaren innan (3 mån) pratade om Vårdnadsöverflyttning. Barnet skulle aldrig flytta hem.

– Flicka. Omhändertagen pga. mkt grov misshandel vid 4 mån ålder. Vid 2,5 år kom hon till mig. Vid 9 års ålder flyttade soc. barnet till biologisk mor som dömts för misshandeln o som suttit i fängelse för det. Knappt någon inskolning till biomor. Barnet har flertalet funktionshinder. Kontakten bröts nästan direkt. Totalt 3 timmar umgänge efter utflytt. Ingen kontakt. Vet från säker "källa" lite om hur det gått. Ingen jättemunter info. Barnet idag drygt 10 år. Soc. bedyrade att föräldrarna förstod vikten av kontakt så de tyckte inte de behövde styra upp umgänget. Direkt efter flytt "ändrade" sig bio. De hade nog hela tiden spelat ett spel. Något jag sa tidigt till soc. Men nej då, de skulle vara så kloka föräldrar.

I de slutna grupperna på internet som jag är med i är det sammanlagt 3 595 medlemmar men många är med i mer än ett forum.

Huvudbudskap

Viktigast för barn som är placerade i fosterhem är

Att de ska få veta var och med vem de ska växa upp så tidigt som möjligt.

Att de får komma till väl utredda och utbildade familjehem.

Att de tidigt får utredningar och insatser så att de kan börja i lämplig skolform med rätta insatser från början.

Att de tidigt blir lyssnade på även om de inte alltid kan få som de önskar.

Att de får bra ett bra avslut i familjehemmet inte beroende av ålder utan av mognad.

Att alla insatser som behövs för att klara ett eget boende är utredda och klara innan de skrivs ut från familjehemmet.

De största utmaningarna med att vara familjehem är

Just nu är det en utmaning med alla byten av personal på kommunernas socialkontor.

Det är också en utmaning att orka stötta en placering som måste ha umgänge med sina biologföräldrar fast det absolut inte mår bra av det.

Nuvarande stödform är otillräckliga för att

Den så abrupt avslutas när den unge är 18 år eller gått ur gymnasiet.

Bara för att en ungdom når ett 18-årsstreck eller gått ur gymnasiet så har inte alla i den åldern en mognad som gör att de klarar sig utan vuxenstöd.

Nedskrivet av BB

Bilaga till enkäten

Vi fick verkligen en rivstart som storfamilj med placerade barn och dagbarn. Vi hade ett väldigt öppet hem för föräldrar som kom och var hos oss någon helg då och då, men ibland kunde vara hos oss någon vecka i taget. På så vis har vi inte upplevts som att vi "tagit" barnen ifrån dem. Vi har också lärt känna biologföräldrarna och på så sätt fått större förståelse för varför barnet placerats i familjehem och vi kan se likheter mellan de placerade och biologföräldrarna. Det är väldigt mycket som finns nedärvt i generna som vi inte har en chans att ändra på.

Jag arbetade ju hemma på dagtid och under de första åren med placeringarna utbildade jag mig till barnskötare under två års studier på kvällstid. Min make arbetade på dagarna. På den tiden var det ännu inte så vanligt att männen tog del av barnen och hushållssysslorna. Traditionellt skötte jag hemmets sysslor och maken snickrade och byggde om och reparerade bilen. Vår första stora kris kom när jag väntade vårt andra biologiska barn. Redan i 6:e månaden utvecklade jag högt blodtryck och början till havandeskapsförgiftning. Jag hamnade då på sjukhus sju mil hemifrån och min make blev ensam hemma med de tre andra. Den yngste var då inte fyllda tre år än. Jag fick ligga på sjukhuset i 6 veckor i ett sträck och sedan fick jag komma hem på permission över ett par helger. Så precis före jul födde jag en liten dotter med kejsarsnitt och vi fick komma till sjukhuset bara 1½ mil hemifrån för eftervård. Så äntligen fick vi komma hem. Jag med ett kejsarsnitt som gjorde att jag inte fick lyfta eller bära tungt. Det lilla knyttet skulle ammas varannan timme dygnet runt, en kille som nyss fyllt tre, en sexåring som älskade att göra hyss och som var sjövid, en nioårig tjej som skulle följas till skolbussen och hämtas efter några timmar. Till detta mitt i vintern. Min make hade under tiden som hemmapappa utvecklat högt blodtryck så han blev anmodad av läkaren att gå tillbaka till arbetet efter de tiodagar som han fick vara hemma efter att vi kommit hem från BB. Vi kom stärkta genom den jobbiga tiden och efter några månaders föräldraledighet för mig var jag snart igång igen som dagmamma. Eftersom vi hela tiden delat de placerade barnen med biologföräldrar och släkt och att det inte varit självklart att de skulle växa upp hos oss utan eventuellt få flytta hem till bios igen så har föräldrarna varit nöjda med oss som familj och inte känt det som om vi tagit deras barn ifrån dem.

Placering nr 1:s pappa hade mycket väl kunnat ta hem sin dotter efter att hon varit hos oss i fyra år och han hade blivit drogfri och fått arbete efter folkhögskoletiden, men han ville att hon skulle bo kvar hos oss. Hennes mamma var fortfarande i missbruk under de första åren, sedan drogfri under många år då hon utbildade sig på universitet men hamnade sedan i tungt missbruk igen när flickan var tretton år. Placering nr 1 kom ju tidigt in i narkotikamissbruk. Hon hade fötts med mycket stark abstinens och hjärnans belöningssystem behövde egentligen bara en dos narkotika för att hon skulle vara fast i missbruk. Trots hjälp från BUP och andra insatser fick hon flytta till nytt familjehem där det inte heller fungerade utan det blev ungdomsvårdsskola mm. Här hon var 18 kom hon hem till oss igen och började läsa på komvux. Men det fungerade inte så hon åkte som aupair till USA, kom hem och bodde hos oss och födde en dotter som hon tog med till USA när dottern var 8 månader. Hon var kvar i USA tills hon blev utvisad och hon lämnade dottern kvar hos en styvpappa till barnet. Hon började läsa in gymnasiet och senare utbildade hon sig till språklärare. Hon kom tillbaka in i vår familj 2010 och vi har nu en bra kontakt. Dottern är

kvar i USA och har adopterats av sin styvpappa. Hon har varit på besök i Sverige och hon har träffat oss och sin mammas familj här.

Placering nr 2:s föräldrar fick aldrig ordning på sina liv och efter kidnappningen när pojken var 7 år fick de inte ha umgänge med honom och de dömdes också för det. Pappan dog oväntat när pojken var i 12-årsåldern. Han var då en mycket aktiv, äventyrlig liten kille som ofta drabbades av krupp och otaliga öroninflammationer. Vid 6 års ålder var han mycket intresserad av eld och vatten. Han eldade mycket och drogs till vatten i alla former. Han fick tag på tändare och tändstickor hos grannar eller när han var hos någon lekkamrat. Skolan fungerade inte. Han var trött på skolan redan på vårterminen i förskolan. Hela låg- och mellanstadietiden var fruktansvärd med bråk varje dag. I 6:e klass fick han komma till ett skoldaghem. Han var så rädd att lämna oss fosterföräldrar så jag fick vara med på skoldaghemmet i ca 9 månader. Sedan kunde jag lämna någon timme som sakta utökades till heldag i skolan utan mig. Så började han på högstadiet och det gick bättre i skolan. Åren som följde var fruktansvärt jobbiga. En hel sommar fick vi vara hemma båda två för att passa på honom. Han var helt psykotisk och fick vaktas varje vaken timma. Häftiga utbrott självska debeteende och aggressivitet. Han skulle ha varit inlagd för vård på barnpsyk men det var semesterstängt på barnpsyk på de båda regionsjukhus där vården fanns. Två dygn fick han vara inlagd innan de stängde i fyra veckor. Sakta kom nu alkoholmissbruket in i hans liv och då började nästa stormiga period. Men vi kämpade med hjälp av bra stöd igenom detta också och han gick på gymnasiet och kom ut med mycket låga betyg och han fick inte godkända betyg i kärnämnen. Men tack vare att socialsekreteraren under alla år haft regelbunden kontakt med oss stöttade hon oss, trodde på oss och trodde på att det bästa för pojken var att bo kvar hos oss så kom vi till slut igenom de svåra åren. Detta också tack vare att vi fått bra handledning och hjälp av barnpsyk och nykterhetsvården. När han var omkring 25 år var han helt nykter och genom bra stöttning på arbetsförmedlingen hade han fått en praktikplats på en fritidsgård som drevs av IOGT-NTO och där krävdes absolut nykterhet. På praktikplatsen träffade han sin sambo och han och hans sambo driver nu fritidsgården tillsammans och de är sedan drygt 10 år tillbaka själva förstärkt familjehem med tre placeringar och två vårdnadsöverflyttade barn.

Placering 5

När placering 5 kom hade vi fortfarande ett fungerande soc. och vår handläggare L. fanns med från början. Hon ordnade så att pojken kom på utredningar, vi fick hjälp av habiliteringen. Han började även medicineras och vi gick på täta medicinuppföljningar. Vi planerade att pojken skulle flytta hem till mamman inför 6-årsverksamheten och jag och mamman var på möten i den förskola pojken skulle börja i. Så på sista avslutningsmötet inför hemflytten säger pojken att han inte vill flytta hem. Han vill bo kvar och mamman säger att hon också ångrat sig och vill att han ska få växa upp hos oss. Så han blir kvar och börjar förskolan och sedan skolan som inte alls fungerar för honom med alla diagnoser. Han får tidigt en assistent i skolan. Hösten 2010 begär mamman hem honom igen och en intensiv hemskolning började som skulle vara klar till vårterminen 2011. Pojken mår allt sämre och jag fick bevaka honom varje vaken minut. I slutet av hemskolningen kallades mamman, styvpappan och jag till soc. på flera möten som blev inställda pga. att mamman och styvpappan uteblev. De hade ingen skjuts, inga busspengar, de var magsjuka de var febriga mm. Eftersom han bara var SOL-placerad tog mamman hem honom på julafton 2010. Innan vårterminen började fick han komma tillbaka till oss då det kommit in anmälningar på mamman och pappan att de var i aktivt missbruk. För att pojken skulle få komma hem på

umgänge krävde soc. att de skulle lämna rena prover i 6 månader. Inte förrän i juli 2011 började de lämna prover men de var inte rena men de friades ändå eftersom de båda två medicinerade med amfetaminpreparat och det var för dyrt att analysera om halterna stod i proportion till medicindoseringen. De medicinerade även med mycket starka värktabletter. Under våren när umgänget är inställt börjar pojken må mycket bättre och bli lugnare. Jag antog nu att han skulle bli kvar hos oss och ansökte om avlastning var tredje helg på korttids och samtidigt ansökte jag om en manlig ledsagare en eller två eftermiddagar/veckan för att vi skulle kunna åka till badhus och andra aktiviteter då jag inte kunde lämna honom själv i omklädningsrummet. Han fick inte vara på fritids för varken personal, assistent eller de andra barnen orkade med honom mer än skoldagen. Jag fick avslag på ledsagare och avlastning i hemmet då LSS-handläggaren ansåg det vara ett föräldraansvar eftersom han inte var mer än 9 år. Ansökte då om samma genom SOL och han beviljades en kontaktperson tre eftermiddagar/vecka. Det rådde anställningsstopp i kommunen så han blev tilldelad en mycket ung oerfaren kille som kom med bussen 13.40 och åkte hem med bussen 17.20. Han hade ingen erfarenhet av så komplexa personer som pojken och han var mer som en praktikant som oftast fick passa de andra barnen för han kunde inte ta ansvar för pojken. I mitten av maj 2011 fick jag beviljat avlastning på korttids, men avlastningen blev hos ett annat familjehem 15 mil från oss. Jag vägrade köra 30 mil på fredagen och 30 på söndagen för meningen med avlastningen var att få mer kvalitativ tid med de andra barnen i familjen. Med den resvägen skulle vi bara få en dag tillsammans och de andra barnen skulle tillbringa hela fredagseftermiddagen och del av kvällen liksom en stor del av söndagen i bilen. Det blev så att pojken hämtades av avlastningsfamiljen skjutsades hem tills han beviljades färdtjänst i början av oktober. Soc. hade krävt att han skulle vara ensamt barn i avlastningsfamiljen. Men när det var klart att han skulle vara där visade det sig att de hade en flicka placerad med samma problematik som först skulle skolas hem. Avlastningshemmet hade gått med på att han skulle vara ensam där och att det absolut inte skulle finnas yngre barn i avlastningshemmet. Efter några månader placerades två yngre barn med flera NP-diagnoser i familjehemmet där han skulle vara ensam. Pojkens aggressivitet kom tillbaka och färdtjänsten vägrade köra honom då han blev aggressiv i taxin och bråkade med chaufförerna.

I september 2011 tog välfärdsnämnden i kommunen beslut om vård enligt LVU på pojken och ansökan skickades till förvaltningsrätten. Beslutet i nämnden fattades en måndag och mamman ringde till mig på kvällen när hon fått beskedet. Hon var ledsen för att han inte fick komma hem till dem, men allra värsta var att det också beslutats att han skulle flyttas från mig till en yngre familj utan andra barn. Det hade aldrig under utredningstiden varit på tal. Beskedet från soc. får jag på fredagen i samma vecka. Jag borde ha informerats om detta samtidigt som mamman tycker jag. Enligt välfärdsnämndens ordförande fanns det varken vårdplan eller genomförandeplan att ta ställning till när beslutet skulle tas av arbetsutskottet.

Den 13:e september finns ett tillägg till utredningen där det framkommer att mamman druckit alkohol tillsammans med amfetamin. Detta resulterade i att hon har en minneslucka på 24 timmar då hon vid ett bråk med styvpappan rispade honom på ben och armar med en sax. Polisen tillkallades och hon omhändertogs och blev inlagd på psyk. Under hösten får pojken inte övernatta på umgänge utan han är var tredje helg i avlastningsfamiljen där det fungerar allt sämre för honom. Efter att avlastningsmamman inte varit hemma hos familjen

vid tre umgängeshelger utan avlastningspappan varit själv med ett eller ibland båda placerade barnen + pojken som skulle vara ensam där avslutas avlastningen i december 2011. I oktober 2011 kommer ärendet upp i rätten och det blir ett LVU och soc. annonserar efter ett nytt familjehem till pojken. I annonsen står att hemmet inte behöver ha tidigare erfarenhet för de ska få handledning och utbildning av kommunen. Mamman överklagar LVU:et och en ny väntan börjar. Pojken får nu börja sova över hos mamman och styvpappan igen och efter bara några övernattningar visar han igen stora beteendestörningar och när skolan börjar är allt kaos igen. Allt är kaos och soc. anser att mamman och jag ljerat oss mot soc. för mamman vill absolut inte ha ett nytt familjehem till honom. Hon vill att han ska få vara kvar hos mig tills de kan ta hand om honom själva. Jag förbjuds att prata med mamman om något som rör pojken utan det ska gå genom soc. Visar sig senare att mamman också belagts med förbud att prata med mig. När advokaten kom och träffade pojken inför förhandlingar i kammarrätten frågar han pojken om vad han tycker om att få flytta till en ny familj. Detta hade vi aldrig berättat för honom eftersom det låg alltför långt fram i tiden då de inte ens fått något nytt familjehem till honom. Han svarade att han skulle bo kvar hos mig tills han blev 18 år. Då skulle han flytta hem och få alla veckopengar som mamman sagt att hon sparade till honom tills han blev 18 och fick bestämma själv var han skulle bo. Detta har pojken sagt hela tiden sedan mötet inför skolstarten när han var 6 år. I början av februari är det förhandlingar i kammarrätten Det är mamman och hennes advokat, pojkens advokat har skickat en vikarie som aldrig träffat pojken och en ny socialsekreterare som aldrig träffat mig eller pojken är med på förhandlingarna. LVU:et går igenom här också och umgänget fortsätter med övernattningar och pojken mår allt sämre. Tillslut blir jag kallad till ett möte på soc. med förra handläggaren L, nya handläggaren och en ny handläggare jag aldrig träffat. Jag skulle klargöra vad jag behövde för insatser för att kunna ha pojken kvar. Jag var ensam mot de tre socialsekreterarna som jag upplevde behandlade mig mycket mycket kränkande då jag inför dem får stå till svars för att de ansåg att jag brutit mot tystnadsplikten som vi som familjehem inte ens har. De påstod att jag pratat med en yngre kvinna med koppling till en av mina placerade tonårspojkar som sedan lagt ut vad som hänt pojken på FB. Jag visste inte ens om att det fanns något sådant inlägg och när jag kollade finns inga namn utan bara en beskrivning på hur illa kommunen tar hand om de omhändertagna barnen och familjehemmen. En annan yngre kvinna, syster till killen som placerat sig själv här har startat en protestlista där de som trycker på gillaknappen tar ställning till budskapet som är " flytta inte på pojken" denna lista skriver de sedan ut och överlämnar till den nya socialsekreteraren. När jag blir kallad till detta första möte står det i kallelsen att vi ska prata om vad jag behöver för insatser för att kunna ha pojken kvar. Så gott som hela tiden anklagar de mig för det som hänt på FB. Till saken hör att dessa båda som startat tråden och listan på FB har full insyn i min familj då den ena kvinnan har haft sitt barn jourplacerade hos mig och den andra är syster till en av de placerade killarna och sambo med killen som är "assistent" till pojken. Jag tar på mig att jag beskrivit för dem hur illa jag tycker detta skötts och säger till soc. att anmäla mig så det blir utrett vad som gäller när andra med insyn i våra familjer använder sig av sociala medier, i grupper på FB och i bloggar. Min gamla socialsekreterare L. försöker gång på gång föra över samtalen till det jag är där för, men de andra två fortsätter med att korsförhöra mig. Tillslut lyckas jag framföra att jag begär en utvecklingsbedömning av pojken då han troligtvis har rätt till särskola. Likaså en dyslexiutredning då både mamman och mammans syster är gravt dyslektiska och också en anknytningsutredning inför flytten från mig till ett nytt familjehem. Så begär jag extern handledning och avlastning på korttids var tredje helg på korttidsboende. Så vill jag att

umgänget med mamman ska utgå från hans behov och därmed inte självklart innefatta övernattningar. I ersättning begär jag en barnskötarlön som då också innefattar arvodet för den andra placerade pojken då jag omöjligt kan gå ut i arbetslivet eftersom pojken inte får vara på fritids. Han har även intyg från BUP att de anser att han ska vara kvar hos mig och att han inte ska vara på fritids.

Vid ett andra möte med min gamla socialsekreterare L, den nya och den manliga utgick från vårdplanen. De ifrågasatte min förmåga att som 65-åring kunna stå emot en aggressiv tonårig kille med adrenalin pulserande i kroppen. Den manlige socialsekreteraren ansåg att det behövdes två yngre stabila vuxna som kan backa upp varandra. Jag ifrågasatte varför han skulle behöva må så dåligt att han behövde vara aggressiv och slåss ända upp i tonåren. Hans aggressivitet hade ju märkbart avtagit under våren och sommaren när han inte fick ha umgänge och stressen minskade för honom. BUP anser också att det finns goda chanser till att han ska må bättre bara hans stress minskar, att han får anpassad studiegång och att han får veta var han ska växa upp. Den manlige socialarbetaren undrade om jag inte tyckte att det vore bra att ha en man att ropa på som kunde ta över konflikterna på mornarna när jag tyckte att det blev för jobbigt för mig. Jag kände mig mycket nedvärderad, kränkt och ifrågasatt. Har aldrig varken behövt slåss eller ropa på hjälp i konflikter med tidigare utåtagerande barn/tonåringar. Det ifrågasattes också hur lugnt det egentligen var hos mig med två artonåringar och en 22 årig autistisk pojke. Han frågade om jag hade struktur. Då hade jag levt i 20 år med autistiska barn så jag har verkligen fått ha struktur i hemmet och till förhållandet med till barnen/tonåringarna.

På tredje mötet skulle de tre socialsekreterarna vara med, mamman, styvpappan och mormor och pojkens kontaktperson. Jag skulle få be om förlåtelse för den oerhörda kränkningen jag utsatt familjen för genom att det kommit ut på FB. Jag kände mig väldigt ensam och utsatt och tänkte ett tag vägra att gå ensam på mötet. Jag mådde mycket dåligt och hade svårt att hålla ihop. Men jag ville träffa mamman och ta emot hennes ilska och besvikelse för att kunna gå vidare i vår relation. Det var bara den nya manliga socialsekreteraren som var med på mötet och mamman och mormodern. Mötet slutade med att mamman, jag och mormodern grät och kramade om varandra och mamman och mormodern anklagade soc. för att ha misskött hela ärendet och att de förbjudit mig och mamman att prata om pojken med varandra vilket var nödvändigt då han var hemma på umgänge. På detta möte berättar mamman för oss om sitt lynniga humör och mormodern bekräftar att mamman inte är att leka med när hon blir arg. Hon berättar också att hon daskat till honom när han skrikit könsord till henne. Hon berättade också att hon blivit mycket autistisk och tvångsbenägen sedan hon utretts och fått en ADHD – diagnos som hon medicinerar för. Någon dag efter mötet mejlade jag till socialsekreteraren som var med på mötet och frågade hur han tänkte om det som mamman och mormodern berättade på mötet. Fick inget svar på det.

Fick efter ytterligare några dagar ett telefonsamtal från honom där han berättade att de godtagit mina krav på dyslexiutredning, handledning och kontaktperson. Däremot var avlastning på korttids för dyrt så min avlastning skulle vara att pojken skulle vara hos mamma och styvpappa varannan helg från torsdag till måndag. Jag påpekade sedan i ett mail till handläggaren att pojken var beviljad korttidsvistelse genom LSS pga. av egna behov och diagnoser som ger rätt till LSS-insatser. Jag skrev också att jag inte kan anse att avlastning i

hemmet kan räknas som avlastning för mig då miljön i hemmet är allt annat än trygg. Mina krav på ersättning skulle upp i nämnd men han trodde inte det skulle gå igenom. Det gjorde det inte heller utan jag skulle få en ersättning på 12 000/ månad minus skatt. Jag sa att det var helt oacceptabelt och att jag inte kunde klara oss på den ersättningen. Det skulle aldrig gå att ha en anställning på halvtid då pojken inte fick vara på fritids och att jag var tvungen att vara hemma om hans assistent på skolan var sjuk eller ledig. Dessutom alla BUP, läkarbesök och möten mm. Att jag klarat mig tidigare berodde på att arvodet för placering 3 och 4 varit en barnskötarlön men de hade nu flyttat till egna boenden och uppdraget avslutat. Handläggaren tyckte nu att jag kunde ta någon mer placering eller jobba ute. Han skulle hellre betala en egen assistent till pojken på fritids än ge mig den ersättningen för han kunde inte ta hänsyn till min privata ekonomi. Jag frågade då hur de tänkt sig att ett yngre par skulle kunna vara hemma på heltid utan ersättning för förlorad arbetsinkomst eftersom de sökte ett yngre par.

I början på april var jag kallad till ett stort nätverksmöte på BUP. Innan mötet skulle handläggaren komma hem och träffa pojken. Han hade ännu aldrig träffat honom. På detta möte sade han att han bara skulle få en dyslexiutredning men ingen ny utvecklingsbedömning eller anknytningsutredning. Mamman ska få en chans att pröva om hon kan få iväg pojken med skoltaxin så det beslutas att han ska vara hos henne från torsdag till måndag varannan vecka. Detta ska sedan utökas till varannanveckas boende. Hela påsklovet och ett par dagar efter påsklovet ska mamman och styvpappan få pröva om det funkar. Jag tycker att det är pojken som utsätts för en prövning som inte gynnar hans utveckling då hans största behov är en fast punkt i tillvaron. Jag tycker att mamman och styvpappan redan fått alltför många tillfällen att prova sin föräldraförmåga. Han tycker inte att mamman fått pröva på att ha honom längre tider och i hemtagningsutredningen finns för lite underlag på hur de bor och lever nu. Hon har aldrig orkat ha honom mer än högst ett par dagar åt gången. Sedan har hon ringt efter mig som fått hämta honom. Vår gamla socialsekreterare som varit med när han placerades anser att mamman redan fått alldeles för många försök redan. Jag anser att det är alldeles fel att mamman ska få pröva varannanveckas boende eftersom han tidigare sett umgänget med sin mamma och styvpappa som en fristad från alla vardagskonflikter. Jag anser att det finns en risk för att de inte har förmåga att hantera hans aggressivitet och utåtagerande beteende på ett vuxet sätt med tanke på deras egna stora problem.

Efter detta möte får jag ett nytt avtal att skriva på. I det avtalet har de skrivit in att jag omfattas av samma tystnadsplikt som socialtjänsten har, arvodet på 12 000 kr och det godtar jag inte så jag skriver inte på utan skickar tillbaka avtalet tillsammans med en uppsägning av pojken. Jag säger upp pojken för att jag inte längre kan vara med i denna misshandel av ett helt skyddslöst barn när ingen ser till hans behov av en trygg uppväxt med resurser för att kunna utvecklas till det bästa efter sin förmåga. 1½ års ovisshet med kränkningar och påhopp och i ovisshet har gjort att jag mår mycket psykiskt dåligt. Jag har fyra barn/ungdomar till att ta hand om också. Jag känner absolut inget förtroende för socialtjänsten. Inte heller för nämnden som jag vid upprepade tillfällen försöker få kontakt med. Jag ringer på det telefonnummer som finns på hemsidan och personen svarar men lägger på luren i örat på mig. Jag pratar in på telefonsvarare och skickar mail att jag vill komma i kontakt med ordföranden och nämnden men får inget gehör. Då delger jag genom mail socialchefen, förvaltningschefen och välfärdsnämndens ordförande min uppsägning.

Dagen efter ringer min första socialsekreterare ett långt samtal och vi gråter båda under samtalet. Handläggaren skickar en bekräftelse på min uppsägning i ett mycket kränkande mail. Efter en vecka ringer välfärdsnämndens ordförande upp och vi pratar vid en stund. Hon har pratat ned förvaltningschefen och de håller med om att handläggarens mejl kan upplevas kränkande och de tycker att detta fått ett olyckligt slut. Jag känner mig mycket ifrågasatt och kränkt och jag får flera gånger höra att jag har ett uppdrag och att det är soc. som bestämmer och det får jag rätta mig efter. Pojken kommer inte tillbaka till mig efter påsklovet. Han flyttas hem till mamman och styvpappan ca två månader efter att LVU:et som ska skydda honom från dem gått igenom i kammarrätten. Efter mötet på BUP är handläggaren sjukskriven i två veckor och på ett avslutande möte är han inte med. Mamman, styvpappan och mormodern är med tillsammans med vår gamla socialsekreterare L. Där berättar hon att handläggaren inte tittat på vårdplan eller genomförandeplanen som skrivits efter den långa hemtagningsutredningen. Han har bara på eget bevåg flyttat hem pojken för att de ska få pröva. Han har dessutom lovat föräldrarna att de ska få hyra en fyra i den kommun de bor i nu. Pojken ska inte behöva dela rum med lillasystern när hon är på umgänge utan han ska ha ett eget rum. De har tidigare ett socialt kontrakt på en trea efter att ha blivit vräkta från sin förra lägenhet i december 2010. Jag fick efter mötet också reda på att han varit och utrett ett nytt familjehem till honom. Ett hem med två vuxna personer som har stora kronofogdeskulder och som varit gifta i tre år men hade svårigheter i äktenskapet så han skickade dem redan veckan efter att han besökt dem till en psykolog där par som har problem i relationen kan få gå på samtal. De hade ingen utbildning och familjehemsmamman lider av periodvis svår ångest och lever på sjukbidrag. Tilltänkt fosterpappan var arbetslös men handläggaren försökte få dem godkända av nämnden. När han flyttas hem till sin mamma går han kvar i vår byskola i trean till sommarlovet. Han kan inte mer än läsa sitt namn och han har inte fått någon dyslexiutredning. Han kommer att gå om trean i nya kommunen och han blir av med sin älskade assistent som tagit väl hand om honom i skolan. Ingen utvecklingsbedömning för att se om han är särskolemässig (på första utredningen hade han en IQ på 75) vilket han troligtvis är vid den här tidpunkten. Ingen anknytningsutredning är heller gjord. Nu avbryts även en påbörjad "tandskola" som ska motivera pojken att laga några hål utan att behöva sövas. Det lyckades inte utan han placerades i kö för sövning men i och med hemflytten ställdes han i en ny kö i nya landstinget och när han väl kom dit efter flera månader fick flera tänder dras ut och alla som han hade kvar fick lagas. När vi gick på tandskolan florklackades de tre mjölkändarna han hade hål i och målet var att kunna plasta de nya sexårständerna. Pojken började om i trean i nya skola och under de två åren som följde hämtade jag honom för umgänge ungefär en helg i månaden. På somrarna hämtade jag och tog med honom med de andra barnen på bad och utflykter över dagarna. Han var mycket ledsen och grät när jag körde hem honom. Han ville inte hem. Skolan gjorde flera orosanmälningar till soc. och så efter exakt två år fick jag ett tel. samtal från soc. i den kommun han bodde i då. De frågade om jag kunde ta honom på jour för de hade omhändertagit honom på dagen och letade nu jourhem till honom. Han hade själv sagt att han ville tillbaka till mig men jag insåg att jag aldrig skulle orka hämta upp honom igen. Nu har två år till gått och han har under de åren bott i ett familjehem med äldre familjehemsföräldrar och nu bor han på skolhem under veckorna och i familjehemmet på helgerna. Jag har inte under de två år han bott i nya hemmet fått ha någon kontakt med honom för han blir så upprörd varje gång de pratar om mig och min familj. Inte heller hans syster har han fått träffa under de här åren men hennes fostermamma har kontakt med nya familjehemmet. Mamman och mormor får bara träffa honom på födelsedagen och någon

mer gång på året. Det har funnits en önskan från det nya hemmet att vi ska träffas men det går inte soc. med på. Han är idag 14½ år gammal och har nu ingen kontakt med sitt förut så rika nätverk med fostersyskon och sin syster. Min gamla socialsekreterare är pensionär, socialsekreterare nr 3 som var med på slutet har sagt upp sig och flyttat, socialsekreteraren blev uppsagd och socialchefen anmodades att söka nytt jobb och gick till en ekonomitjänst i en annan kommun. Jag fick 5 samtal med en beteendevetare. Sista juli 2012 lämnade jag in en 10 sidor lång anmälan till IVO och under två dagar granskades kommunen. Det framkom stora brister och kommunen har granskats varje år sedan dess. Nu i år är de granskade i våras och ska granskas nu i höst och har de inte rättat till alla brister nu kommer de att få betala vite tills det är åtgärdat.

BB